

VEJLEDNING OM DET SOCIALE KAPITEL

Januar 2018

Vejedningen er udarbejdet af:

Redaktionsgruppen består af:

Ole Jensen (FOA)

Carsten Thuelund (FOA)

Nina Vedel Møller (3F)

Jette Hoy (FTF-K)

Christian Nyholm (HK-K)

Niels Bundgaard (OAO)

Christian Esgaard Christensen (BUPL)

Niels Christian Nielsen (SHK)

Astrid Marianne Hjortø, Forhandlingsfællesskabet, projektleder

Clemens Ørnstrup Etzerodt, Danske Regioner, projektleder

Indhold:

Forord	5
Del I - Indledning	7
1.1. Rammeaftalen om socialt kapital	7
1.2. Hvad er ansættelser på særlige vilkår?	7
1.3. Forskellige hensyn	8
1.4. Veje til ansættelser på særlige vilkår.....	8
Del II – Forskellige beskæftigelsesordninger	9
2.1. Løntilskudsjob	9
A. Hvad gælder for løntilskudsjob?.....	9
2.1.1. <i>Hvad er formålet?</i>	9
2.1.2. <i>Hvem kan blive ansat i løntilskudsjob?</i>	9
2.1.3. <i>Løn- og ansættelsesvilkår i løntilskud</i>	10
2.1.4. <i>Varighed</i>	12
2.1.5. <i>Krav om merbeskæftigelse</i>	12
2.1.6. <i>Hvor mange må være ansat på samme arbejdsplads – rimelighedskravet</i>	13
2.1.7. <i>Fælles erklæring til jobcenteret</i>	13
2.1.8. <i>Vilkår for ansættelsen skal forhandles</i>	13
B. Opmærksomhedspunkter ved ansættelse af medarbejdere i løntilskudsjob.....	14
2.2. Virksomhedspraktik.....	16
A. Hvad gælder for virksomhedspraktik?	16
2.2.1. <i>Hvad er formålet</i>	16
2.2.2. <i>Hvem kan komme i virksomhedspraktik</i>	16
2.2.3. <i>Løn- og ansættelsesvilkår</i>	17
2.2.4. <i>Varighed</i>	17
2.2.5. <i>Krav om merbeskæftigelse</i>	17
2.2.6. <i>Hvor mange må være ansat på samme arbejdsplads - rimelighedskravet</i>	17
2.2.7. <i>Fælles skriftlig erklæring</i>	17
2.2.8. <i>Vilkår for virksomhedspraktik i mere end 13 uger skal drøftes</i>	18

B. Opmærksomhedspunkter ved etablering af virksomhedspraktik	18
2.3. Fleksjob	20
A. Hvad gælder for fleksjob?	20
2.3.1. <i>Hvad er formålet</i>	20
2.3.2. <i>Hvem kan blive ansat i fleksjob?</i>	21
2.3.3. <i>Løn- og ansættelsesvilkår</i>	21
2.3.4. <i>Hvor længe?</i>	24
2.3.5. <i>Krav om merbeskæftigelse</i>	24
2.3.6. <i>Hvor mange må være ansat på samme arbejdsplads - rimelighedskravet?</i>	24
B. Opmærksomhedspunkter ved etablering af fleksjob	25
Del III - Merbeskæftigelse og rimelighedskravet	26
3.1. Merbeskæftigelse – krav om nettotilvækst	26
3.2. Et rimeligt forhold mellem ordinært og ekstraordinært ansatte	27
3.3. Afgrænsning af virksomhed/arbejdsplads	29
Del IV - Medindflydelse og medbestemmelse	29
4.1. Den overordnede drøftelse	29
4.2. Indflydelse på arbejdspladserne.....	30
Del V - Mere viden	32
5.1. Grundlag for regulering af de virksomhedsrettede ordninger.....	32
5.2. Mere viden om ansættelser på særlige vilkår	33
Bilag 1. Oversigt over ordninger rettet mod personer med nedsat arbejdsevne samt ledige.....	34
Bilag 2 Protokollat om tiltrædelse af kapitel 4a i Rammeaftalen om det sociale kapitel for fleksjobansatte ansat i den 1. januar 2013 til og med 31. maj 2015	49

Forord

Regionale arbejdspladser vil gerne tage et socialt ansvar. Derfor står mange arbejdspladser over for at skulle tage stilling til, hvordan, og på hvilke vilkår, de kan ansætte nye medarbejdere på særlige vilkår.

Danske Regioner og Forhandlingsfællesskabet udgiver denne vejledning med følgende formål:

- At fremme en fælles forståelse for det sociale kapitel og beskæftigelse på særlige vilkår.
- At fremme arbejdspladsernes kendskab til det sociale kapitel og gældende regler for ansættelse på særlige vilkår.

Virksomhedspraktik, herunder nytteindsats, er ikke et ansættelsesforhold, men aktivering. Alligevel vil der i vejledningen blive anvendt den generelle betegnelse ansættelse for alle ordninger.

Vejledningen har til formål at give et overblik over de regler og krav, der knytter sig til de forskellige arbejdsmarkedspolitiske ordninger i det sociale kapitel. Ansættelser med løntilskud, virksomhedspraktik, herunder nytteindsats og fleksjob indgår i vejledningen.

Løntilskudsjob, virksomhedspraktik og fleksjob dækker over en række forskellige ordninger, som kan tilbydes forskellige målgrupper af ledige og personer med nedsat arbejdsevne. Man skal i den forbindelse være opmærksom på, at der i tilknytning til de forskellige ordninger er fastsat forskellige regler om bl.a. løn- og ansættelsesvilkår, merbeskæftigelse og rimelighedskravet. Denne vejledning søger at give en overordnet indsigts i reglerne om løntilskudsjob, virksomhedspraktik og fleksjob. For en nærmere uddybning er der desuden i bilag 1 udarbejdet en mere fyldig oversigt over de fleste ordninger, herunder også ordninger der ikke er omfattet af Rammeaftale om det sociale kapitel.

Vejledningen henvender sig til både ledere og tillidsrepræsentanter. Lederne ansætter medarbejdere på særlige vilkår. Tillidsrepræsentanterne inddrages som repræsentanter for de ansatte eller som lokale repræsentanter for den forhandlingsberettigede organisation, i det omfang det fremgår af loven og/eller Rammeaftalen om det sociale kapitel.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats samt parternes Rammeaftale om det sociale kapitel finder anvendelse, når der skal ansættes ledige eller personer med nedsat arbejdsevne.

Lovgivningen og Rammeaftalen rummer en række betingelser, der skal være opfyldt, før der kan ansættes medarbejdere på særlige vilkår.

For løntilskudsjob og virksomhedspraktik, herunder nytteindsats, gælder, at der skal være en rimelig balance mellem ordinært ansatte og ekstraordinært beskæftigede. Ved beskæftigelse af ansatte i løntilskudsjob er der krav om merbeskæftigelse. I Rammeaftalen og i lovgivningen er det nærmere beskrevet, hvorledes dette opfyldes. Rammeaftalen rummer desuden mulighed for, at den forhandlingsberettigede organisation kan anmode regionen om en drøftelse, hvis der på arbejdspladser kan konstateres et åbenbart misforhold mellem antallet af ordinært ansatte og antallet af ansatte med løntilskud samt virksomhedspraktik.

Inddragelse og medindflydelse af medarbejderne skal danne baggrund for, at der skabes forståelse og accept af beskæftigelse på særlige vilkår.

I vejledningen er ændringer i regelsættet som følge af beskæftigelsesreformen, der trådte i kraft 1. januar 2015, indarbejdet. Lovændringer til og med 8. januar 2018 er indarbejdet i bilag 1. Desuden er parternes aftale om fleksjob indgået ved OK-15 indarbejdet samt parternes fælles forståelsespapir til rammeaftalen om socialt kapitel af 27. februar 2017 indarbejdet. .

Vejledningen forventes ajourført løbende. Denne vejledning udgives kun elektronisk.

God læselyst.

Læsevejledning

Vejledningen er udarbejdet, så den kan læses fra start til slut. Den kan også bruges som opslagsværk, alt efter hvilken viden der er behov for, når der skal ansættes medarbejdere på særlige vilkår.

Vejledningen består af fem dele og en samlet oversigt over de forskellige arbejdsmarkedspolitiske ordninger:

- Første del handler om, hvad der kendetegner ansættelser på særlige vilkår, hvad der gælder for regionernes håndtering af den beskæftigelsespolitiske indsats samt de forskellige veje til ansættelse på særlige vilkår.
- Anden del er en gennemgang af, hvad der gælder for ansættelser med løntilskud, virksomhedspraktik og fleksjob. Det giver klarhed over de rammer og krav, der er forbundet med ansættelse på særlige vilkår. For hver ordning er der oplyst en række opmærksomhedspunkter fra forberedelse til afslutning på de aftalte ansættelsesforhold.
- Tredje del gennemgår kort kravet om merbeskæftigelse samt kravet om et rimeligt forhold mellem ansatte med og uden løntilskud.
- Fjerde del gennemgår kort regler om medarbejderindflydelse og medarbejderinddragelse, når der ansættes medarbejdere på særlige vilkår.
- I femte del henvises til, hvor du kan søge yderligere viden.

Sidst i vejledningen er en samlet oversigt over, hvad der gælder for de forskellige ordninger, herunder også ordninger der ikke er omfattet af Rammeaftalen (bilag 1). Herudover er protokollet om tiltrædelse af kapitel 4a i Rammeaftalen (bilag 2) indsat.

Del I - Indledning

1.1. Rammeaftalen om socialt kapitel

Rammeaftalen fastlægger indledningsvist generelle bestemmelser om drøftelse og fastlæggelse af retningslinjer for beskæftigelse på særlige vilkår i henholdsvis hovedudvalget og på arbejdspladsen. Der skal i Hovedudvalget ske en generel og overordnet drøftelse med henblik på bl.a. at fremme en fælles forståelse og holdning til beskæftigelse af personer med nedsat arbejdsevne og ledige på særlige vilkår. Drøftelserne sker med henblik på at fastlægge retningslinjer for beskæftigelse af personer med nedsat arbejdsevne og ledige på særlige vilkår samt drøfte retningslinjer og konsekvenser for personale- og arbejdsvilkår for de øvrige ansatte. Hovedudvalget har således en overordnet drøftelse af den samlede beskæftigelsesindsats i regionen.

Såfremt det på den enkelte arbejdsplads-/institution besluttes, at der kan ske ansættelse af personer med nedsat arbejdsevne og ledige, er det hensigtsmæssigt, at ledelsen og medarbejderne drøfter retningslinjer for beskæftigelse af disse.

Ved oprettelse af løntilskudsjob sker der tillige en forhandling mellem arbejdsgiveren og (lokale) repræsentanter for den forhandlingsberettigede organisation.

I Rammeaftalen om socialt kapitel er der desuden fastlagt yderligere bestemmelser i forbindelse med etablering af aftalebaserede job på særlige vilkår, fleksjob, løntilskudsjob og virksomhedspraktik.

Rammeaftalen har bl.a. til formål, at:

- Fremme den forebyggende indsats gennem løbende forbedring af det fysiske og psykiske arbejdsmiljø.
- Fastholde medarbejdere med nedsat arbejdsevne.
- Skabe plads til ledige og personer med nedsat arbejdsevne, som har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

I tilfælde af uenighed om fortolkning eller overtrædelse af aftalen kan den bilægges ved mægling og forhandling ved brug af RL/TN og Forhandlingsfællesskabets aftale om behandling af retstvister.

1.2. Hvad er ansættelser på særlige vilkår?

Ledige eller personer med nedsat arbejdsevne kan ansættes eller beskæftiges på særlige vilkår efter Rammeaftalen om det sociale kapitel og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Ansættelse på særlige vilkår omfatter:

- Løntilskudsjob – fx ledige på dagpenge eller kontanthjælp, revalidender eller førtidspensionister i løntilskudsjob.
- Virksomhedspraktik – dvs. ledige på offentlig forsørgelse, der prøver kræfter med nye arbejdsområder og tilegner sig nye kompetencer, herunder nytteindsats, dvs. fx ledige på kontanthjælp, der skal arbejde for deres ydelse.
- Fleksjob – dvs. personer med nedsat arbejdsevne, der ikke modtager førtidspension.

Ikke alle ansættelser på særlige vilkår er omfattet af Rammeaftalens yderligere bestemmelser. Fx er kun visse målgrupper for løntilskud, dvs. dagpenge- og kontanthjælps og integrationsydelsesmodtagere, førtidspensionister i løntilskudsjob og revalidender, omfattet af Rammeaftalens §21. For disse ordninger er yderligere bestemmelser om medarbejderinddragelse fastlagt i lovgivningen. Se bilag 1, hvor de fleste ordninger kort er gennemgået.¹

1.3. Forskellige hensyn

Der er forskellige hensyn at tage for at indfri den arbejdsmarkedspolitiske målsætning om, at ledige opnår en mere varig tilknytning til arbejdsmarkedet og udstødningstruede fastholdes i beskæftigelse.

Ud fra de lediges perspektiv er der interesse i at få et meningsgivende forløb, som kan føre til en ordinær ansættelse.

De regionale arbejdsgivere tager i dag et socialt ansvar for at inkludere borgere med mindre eller meget lille tilknytning til arbejdsmarkedet. De regionale arbejdsgivere synes det er vigtigt, at man som arbejdsgiver påtager sig et socialt ansvar, om end det kan stå i modsætning til de stadig stigende krav om effektivisering.

Jobcenteret har et ansvar for, at den beskæftigelsesrettede indsats virker efter hensigten og sørger for, at ledige gøres (mere) arbejdsmarkedsparete. Arbejdspladser, der har ledige i løntilskud eller virksomhedspraktik, bør, udover at opfylde lovgivningens og Rammeaftalens krav, have tilstrækkelige ressourcer i en travl hverdag til oplæring og opfølgning. Tilstrækkelige ressourcer i hverdagen er en forudsætning for, at ansættelser på særlige vilkår giver mening og evt. aftalte uddannelseselementer ikke forsømmes. Såfremt den enkelte ansættelse kræver en særlig indsats, er der i lovgivningen mulighed for at søge støtte til etablering af en mentorordning.

1.4. Veje til ansættelser på særlige vilkår

Løntilskudsjob, virksomhedspraktik, herunder nytteindsats og fleksjob er vigtige redskaber i de tilbud, jobcentre kan tilbyde. Formålet med ordningerne er dels at bringe ledige tættere på en mere varig tilknytning til arbejdsmarkedet og dels at sørge for, at personer med nedsat arbejdsevne kan fastholdes i beskæftigelse eller får mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet.

Der er flere måder, hvorpå personer kan få ansættelse på særlige vilkår. Det kan være:

- Jobcenteret, der retter henvendelse direkte til arbejdspladserne for at oprette stillinger inden for de tre ordninger.
- Arbejdspladser, der selv tager kontakt til jobcenteret for at fastholde en ansat via fleksjob, ønsker at beskæftige personer i virksomhedspraktik eller ønsker at ansætte en ledig med løntilskud.
- Ledige, der selv tager kontakt til en arbejdsplads med udgangspunkt i den med jobcenteret fastlagte jobplan.

¹ Der kan på nogle overenskomstområder være aftalt supplerende bestemmelser i organisationsaftalerne til de omtalte ordninger fx til fleksjobordningen. Der kan desuden på nogle områder være aftalt særlige ordninger til fremme af beskæftigelsen inden for netop dette overenskomstområde. Der henvises til de enkelte organisationsaftaler vedrørende disse bestemmelser og ordninger.

Del II – Forskellige beskæftigelsesordninger

2.1. Løntilskudsjob

A. Hvad gælder for løntilskudsjob?

Reglerne om løntilskudsjob findes bl.a. i:

Rammeaftale om socialt kapital af 27. februar 2017 indgået mellem Danske Regioner og Forhandlingsfællesskabet kapitel 5

Lovbekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1342 af 21. november 2016 med efterfølgende ændringer kapitel 12

Bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1297 af 9. november 2016 med efterfølgende ændringer og kapitel 10

Beskæftigelsesministeriets Vejledning om løntilskud nr. 9065 af 1. februar 2017

2.1.1. Hvad er formålet?

Formålet med løntilskudsjob er bl.a. afklaring, oplæring og genoptræning af lediges faglige, sociale og sproglige kompetencer afhængig af målgruppen. Formålet kan for andre være opnåelse af beskæftigelse eller indslusning på arbejdsmarkedet. Se bilag 1 for en oversigt.

2.1.2. Hvem kan blive ansat i løntilskudsjob?

Målgruppen for løntilskudsjob er meget bred og omfatter:

- Dagpengemodtagere
- Kontanthjælpsmodtagere
- Integrationsydelsesmodtagere, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven
- Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven
- Revalidender
- Ledige sygedagpengemodtagere
- Førtidspensionister
- Nyuddannede med handicap
- Selvforsørgende
- Ressourceforløbsydelsesmodtagere
- Uddannelseshjælpsmodtagere, dog ikke åbenlyst uddannelsesparate
- Kontantydelsesmodtagere

Selvforsørgende er personer, der er ledige men ikke opfylder betingelserne for at modtage offentlig hjælp til forsørgelse, herunder dagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp, SU mv.

Uddannelseshjælp ydes til personer (kontanthjælpsmodtagere) under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Kontantydelse ydes til ledige, som har opbrugt dagpengere retten og retten til midlertidig arbejdsmarkedsydelse og har fået afslag på fuld kontanthjælp, uddannelseshjælp og anden offentlig forsørgelse i 2015-17. De nye regler trådte i kraft den 1. marts 2015.

For at blive ansat med løntilskud skal dagpengemodtagere have været ledige i sammenlagt 6 måneder. Kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere samt sygedagpengemodtagere skal have modtaget hjælp i en sammenhængende periode på mere end 6 måneder. Selvforsørgende skal have været ledige i en sammenhængende periode på mere end 6 måneder. Varighedskravet gælder ikke for revalidender, førtidspensionister, ressourceforløbsmodtagere samt personer der ikke har en almen eller erhvervsrettet uddannelse på gymnasie niveau, er over 50 år, er enlig forsørger.

Ansættelse med løntilskud kan ikke ske på den arbejdsplads, som man senest har været ansat på. Det gælder også, hvor den ledige senest har været ansat med løntilskud, i fleksjob eller som voksenlærling. Dette gælder dog ikke personer, der er omfattet af lov om uddannelsesordning for ledige, der har opbrugt deres dagpenget.

2.1.3. Løn- og ansættelsesvilkår i løntilskud

Løn- og ansættelsesvilkår for:

- Dagpengemodtagere,
- Kontanthjælpsmodtagere,
- Integrationsydelsesmodtagere, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven,
- Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven,
- Sygedagpengemodtagere,
- Nyuddannede med handicap,
- Selvforsørgende,
- Ressourceforløbsydelsesmodtagere,
- Uddannelseshjælpsmodtagere,
- Personer, der modtager kontantydelse

Løn- og arbejdsvilkårene skal være overenskomstmæssige, dog jf. nedenstående. Lønnen kan højst udgøre 126,32 kr. pr. time (2018 sats) ekskl. feriegodtgørelse, ferietillæg og eventuel søgnehelligdagsbetaling. Dette gælder for hele den ovenstående gruppe.

Timelønnen beregnes som 1/37 af højeste dagpengesats pr. uge tillagt arbejdsmarkedsbidrag og reguleres årligt den første mandag i året. Ved ansættelser i løntilskudsjob henover årsskifte reguleres timelønnen derfor. Den regulerede timeløn udmeldes af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Udover lønnen pr. arbejdstime ydes kun omkostningsdækkende ydelser (som fx sikkerhedsko el.lign.), arbejdsbetemte tillæg og arbejdstidsbestemte tillæg.

For dagpengemodtagere skal lønnen efter arbejdsmarkedsbidrag ligge på niveau med personens individuelle dagpenge.

Kontanthjælpsmodtagere, integrationsydelsesmodtagere, ressourceforløbsydelsesmodtagere, uddannelseshjælpsmodtagere samt personer, der modtager kontantydelse skal i stedet have en løn efter arbejdsmarkedsbidrag, der svarer til deres samlede individuelle hjælp.

Hvis der til ansættelsen er tilknyttet en overenskomstmæssig pensionsordning, indbetaler arbejdsgiveren bidrag til denne beregnet på grundlag af den overenskomstmæssige timeløn.

For dagpenge- og kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere skal der, hvis der er tilknyttet en overenskomstmæssig pensionsordning til ansættelsen, beregnes pensionsbidrag på grundlag af den aktuelle arbejdstid og den overenskomstmæssige timeløn, den ansatte ville have været berettiget til, hvis der ikke i loven var fastsat et timeloft.

Arbejdstiden bliver fastsat i overensstemmelse med personens individuelle hjælp og timelønnen. Det betyder, at en fuldtidsforsikret dagpengemodtager skal arbejde 37 timer i et løntilskudsjob, mens personer på lavere ydelser skal arbejde færre timer. Antallet af arbejdstimer rundes op til nærmeste hele antal timer og den samlede løn beregnes på baggrund af det oprundede timetal. Arbejdstiden fastsættes ved ansættelsen for hele ansættelsesperioden. For deltidsforsikrede dagpengemodtagere kan arbejdstiden ikke overstige normal fuld arbejdstid pr. uge for deltidsforsikrede.

Eventuelt over- og merarbejde skal afspadseres og beregnes på grundlag af den fastsatte timebetaling med procenttillæg mv., der følger af overenskomsten.

Den ugentlige arbejdstid nedsættes, såfremt personen i løntilskud har ordinær beskæftigelse i mere end 5 timer pr. uge.

Selvforsørgende i offentlige løntilskudsjob behandles som udgangspunkt som kontanthjælpsmodtagere. Bemærk dog, at arbejdstiden fastsættes på grundlag af ydelseniveauet for modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse. Dvs. at forsørgere er berettiget til 80 pct. af max. dagpenge, mens andre får 60 pct. af max. dagpenge.

For sygedagpengemodtagere fastsættes arbejdstiden efter aftale mellem kommunen, arbejdsgiveren og personen.

For revalidender i løntilskudsjob skal lønnen som minimum svare til den mindste overenskomstmæssige på det aktuelle ansættelsesområde eller den for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende. Øvrige ansættelsesvilkår skal svare til de overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.

Ansættelsesmyndigheden orienterer når der skal ansættes en revalidend i løntilskud de (lokale) repræsentanter for den forhandlingsberettigede organisation om de tilbudte løn- og ansættelsesvilkår. De (lokale) repræsentanter for den forhandlingsberettigede organisation har adgang til forhandling med ansættelsesmyndigheden om de tilbudte løn- og ansættelsesvilkår. Opnås der under en evt. forhandling ikke enighed, fastsættes vilkårene af ansættelsesmyndigheden.

For førtidspensionister i løntilskudsjob er der ikke krav om, at løn- og ansættelsesvilkår skal være overenskomstmæssige, da deres arbejdsevne som regel være så nedsat, at den løn, der aftales, vil ligge et godt stykke under den overenskomstmæssige løn. Løn- og ansættelsesvilkår, herunder arbejdstiden, for førtidspensionister fastsættes i en skriftlig aftale mellem arbejdsgiveren og den ansatte i samarbejde med den faglige organisation. Opnås der under en forhandling mellem den forhandlingsberettigede organisation og arbejdsgiveren ikke enighed, fastsættes vilkårene af arbejdsgiveren.

Løn- og arbejdsvilkår for nyuddannede personer med handicap skal være overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.

Lønnen udbetales af arbejdsgiveren, som til gengæld modtager refusion fra jobcenteret. Personer i løntilskud er i øvrigt omfattet af den lovgivning, der gælder for lønmodtagere og de aftaler, der er gældende for kommunalt ansatte.

2.1.4. Varighed

Pr. 1. januar 2015 kan ledige dagpengemodtagere ansættes i løntilskud i op til 4 måneder. Kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, selvforsørgende samt personer, der modtager uddannelseshjælp, ansættes i løntilskudsjob i op til 6 måneder.

Personer, der modtager kontantydelse, kan ansættes i løntilskudsjob i op til 13 uger. For personer omfattet af uddannelsesordningen for ledige, der har opbrugt deres dagpengeret gælder, at de kan være i løntilskud hos samme arbejdsgiver i 1 år.

Sygedagpengemodtagere, nyuddannede personer med handicap og ressourceforløbsydelsesmodtagere kan ansættes i løntilskudsjob i op til 1 år.

Revalidender og førtidspensionister i løntilskudsjob kan ansættes i løntilskudsjob ud over 1 år. For revalidender dog under hensyntagen til, at en revalidering skal gennemføres på så kort tid som muligt.

2.1.5. Krav om merbeskæftigelse

Merbeskæftigelseskravet gælder for alle ansættelser med løntilskud. Ansættelse med løntilskud skal medføre en nettoudvidelse af antallet af ansatte. Ved nettoudvidelse forstås merbeskæftigelse i forhold til arbejdspladsens normale beskæftigelse. Ved vurdering af merbeskæftigelseskravet tages udgangspunkt i antallet af beskæftigede som følge af arbejdspladsens aktuelle budget. Uenighed herom afgøres via det fagretslige system, se del III.

For revalidender, førtidspensionister og nyuddannede handicappede gælder, at ansættelsen enten skal medføre en nettoudvidelse, eller at stillingen skal være blevet ledig som følge af frivillig afgang på grund af alder, frivillig reduktion af arbejdstiden eller afskedigelse på grund af forseelse. Se punkt 3.1.1.

2.1.6. Hvor mange må være ansat på samme arbejdsplads – rimelighedskravet

Rimelighedskravet gælder for alle løntilskudsmålgrupper på nær udlændinge omfattet af et integrationsprogram. Det er et krav, at antallet af ekstraordinært ansatte, dvs. personer i løntilskudsjob, virksomhedspraktik mv. skal stå i et rimeligt forhold til de medarbejdere, der er ansat på ordinære vilkår. Rimelighedskravet betyder, at der skal være mindst fem ordinært ansatte pr. person, der er ansat med løntilskud eller i virksomhedspraktik, hvis arbejdspladsen har mellem 0 og 50 ansatte (dog vil der altid kunne ansættes 1 person på særlige vilkår). Herudover kan der ansættes 1 person for hver 10 ordinært ansatte, hvis arbejdspladsen har over 50 ansatte. Ansættelsesmyndigheden har ikke mulighed for at fravige dette rimelighedskrav, se del III.

2.1.7. Fælles erklæring til jobcenteret

Forud for ansættelse i løntilskudsjob skal der udarbejdes en skriftlig erklæring AB 201 om ”[Arbejdsgivertilbud om ansættelse med løntilskud](#)” eller AB 206 ”[Erklæring om merbeskæftigelse mv. og høring af de ansatte forud for ansættelse med løntilskud](#)”. Erklæringen om etablering af løntilskudsjob, for så vidt angår dagpengeberettigede ledige, jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, revalidender samt personer med nedsat arbejdsevne, der får førtidspension (førtidspensionister), skal underskrives af lederen og en tillidsrepræsentant fra den forhandlingsberettigede organisation konkret for hver enkelt person i løntilskudsjob. Det betyder, at spørgsmålet om merbeskæftigelsesforudsætninger, jf. § 21 i Rammeaftalen, allerede behandles i forbindelse med udfyldelse af erklæringen, jf. afsnit 2.1.8.

Ved ansættelse af andre personer i løntilskudsjob underskrives erklæringen af lederen og en repræsentant for de ansatte. En repræsentant for de ansatte er jf. Parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017, den tillidsrepræsentant, som er valgt inden for det overenskomstområde, hvor der skal ansættes en medarbejder i løntilskud. Er der ikke valgt en tillidsrepræsentant inden for overenskomstområdet, kontaktes den relevante fællestillidsrepræsentant eller en medarbejder inden for overenskomstområdet på den pågældende arbejdsplads. I erklæringen skal der tages stilling til, hvorvidt repræsentanten for de ansatte er blevet hørt, og om de ansatte er positive overfor at medvirke til opfyldelse af formålet med ansættelsen, samt hvorvidt lederen og de ansatte er enige om, at betingelserne om merbeskæftigelse og rimelighedskravet er opfyldt.

Hvis der er uenighed mellem arbejdsgiver og de ansatte, så skal de ansattes synspunkter altid fremgå af erklæringen. Tillidsrepræsentanten kan ikke nægte at underskrive blanketten under henvisning til uenighed. Tillidsrepræsentanten må i stedet anføre uenigheden i blanketten inden underskrivelse. Der tages konkret stilling til opfyldelsen af merbeskæftigelseskravet i henhold til lovgivningens bestemmelser herom, jf. afsnit 2.1.5. Der henvises til del III samt til nedenstående afsnit 2.1.8.

2.1.8. Vilkår for ansættelsen skal forhandles

Ved ansættelse af en dagpengeberettiget ledig, jobparat kontanthjælps- eller integrationsydelsesmodtager², revalidend eller førtidspensionist i løntilskudsjob skal der efter Rammeaftalen om det sociale kapitel optages forhandling mellem arbejdsgiveren og (lokale) repræsentanter

² Der ikke er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

for den forhandlingsberettigede organisation. Forhandlingen vedrører formålet med ansættelsen, tilrettelæggelse af forløbet, opkvalificeringsbehov, særlige introduktionsbehov, antal ansatte med løntilskud og merbeskæftigelsesforudsætninger, jf. også afsnit 2.1.5 og 2.1.7.

Ved ansættelse af de øvrige målgrupper, der ikke er omfattet af Rammeaftalen³, inddrages tillidsrepræsentanten i forbindelse med høring af de ansatte og underskrivelse af blanket om etablering af løntilskudsjob, jf. Parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017 samt afsnit 2.1.7. For denne gruppe er der ikke pligt til at forhandle efter Rammeaftalens § 21.

B. Opmærksomhedspunkter ved ansættelse af medarbejdere i løntilskudsjob

1) Generelt

- Tillrettelæggelse af forløbet samt fokus på oplæring, evt. aftalte uddannelseselementer og opfølgning, er elementer, der er af betydning for et godt forløb ved løntilskudsjob. Det er derfor vigtigt, at der afsættes tid til disse opgaver.
- Der er mulighed for at søge mentorstøtte fra jobcenteret til frikøb af en medarbejder eller honorar til en ekstern konsulent, med henblik på at fremme at personer kan opnå eller fastholde fx tilbud om løntilskudsjob.

2) Medindflydelse

- Arbejdsgiveren undersøger, om der er fastsat retningslinjer for beskæftigelse på særlige vilkår i det øverste medindflydelses- og medbestemmelsesudvalg og/eller lokalt på arbejdspladsen, se del IV.

3) Fælles erklæring til jobcenteret

- En tillidsrepræsentant skal høres om det mulige ansættelsesforhold inden det etableres, jf. Parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017.
- Arbejdsgiveren skal udarbejde en skriftlig erklæring vedrørende ansættelse i løntilskud. Arbejdsgiveren kan benytte blanket AB 201 eller AB 206. Den skriftlige erklæring skal underskrives af arbejdsgiveren og en tillidsrepræsentant, som er valgt inden for det overenskomstområde, hvor der skal ansættes en medarbejder i løntilskud. Er der ikke valgt en tillidsrepræsentant indenfor overenskomstområdet, kontaktes den relevante fellestillidsrepræsentant eller en medarbejder inden for overenskomstområdet på den pågældende arbejdsplads. jf. parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017, og jf. afsnit 2.1.7.
Tillidsrepræsentanten kan ikke nægte at underskrive blanketten under henvisning til uenighed. Tillidsrepræsentanten må i stedet anføre uenigheden i blanketten inden underskrivelse.

4) Forhandling

For målgrupperne omfattet af Rammeaftalen skal arbejdsgiveren og (lokale) repræsentanter fra den forhandlingsberettigede organisation forhandle om:

³ Dvs. aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, sygedagpengemodtagere, nyuddannede med handicap, selvforsørgende, ressourceforløbsmodtagere, uddannelsesparate, kontantydelsesmodtagere samt integrationsydelsesmodtagere, der er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

- Formålet med ansættelsen.
- Tilrettelæggelse af jobforløbet, herunder jobbeskrivelsen og uddannelseselementer.
- Særligt introduktionsbehov, herunder en evt. mentorordning.
- Behov for opkvalificering og opfølgning under forløbet, herunder fx opfølgningsaktiviteter/medarbejdersamtaler mv.
- Om antallet af ansatte med løntilskud opfylder rimelighedskravet.
- Merbeskæftigelsesforudsætningerne - hvorvidt der er tale om en nettotilvækst i forhold til ordinært ansatte. Der tages udgangspunkt i budgettet på ansættelsestidspunktet.
- Fastlæggelse af løn- og ansættelsesvilkår.

I en situation, hvor der i forhandlingen ikke måtte kunne opnås enighed om indholdet af Rammeaftalens § 21, fastsætter arbejdsgiver ensidigt vilkårene.

Der er ikke pligt til at forhandle for de målgrupper⁴, der ikke er omfattet af Rammeaftalens § 20.

5) Uenighed om, hvorvidt merbeskæftigelseskravet er opfyldt

- Tillidsrepræsentanten kan ikke nægte at underskrive blanketten under henvisning til uenighed. Tillidsrepræsentanten må i stedet anføre uenigheden i blanketten inden underskrivelse.

I tilfælde af uenighed om, hvorvidt kravene om merbeskæftigelse er opfyldt, kan spørgsmålet afklares via det fagretlige system, se del III.

6) Evaluering

- Ansættelsesforløbet evalueres: Hvad var udbyttet, og er der basis for en fast ansættelse?

⁴ Dvs. aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, sygedagpengemodtagere, nyuddannede med handicap, selvforsørgende, ressourceforløbsmodtagere, uddannelsesparate, kontantydelsesmodtagere samt integrationsydelsesmodtagere, der er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

2.2. Virksomhedspraktik

A. Hvad gælder for virksomhedspraktik?

Reglerne om virksomhedspraktik findes bl.a. i:

Rammeaftale om socialt kapitel af 27. februar 2017 indgået mellem Danske Regioner og Forhandlingsfællesskabet kapitel 6

Lovbekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1342 af 21. november 2016 med efterfølgende ændringer kapitel 11

Bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1297 af 9. november 2016 med senere ændringer kapitel 9

Arbejdsmarkedsstyrelsens Orienteringskrivelse om Nytteindsats af 17. december 2013

2.2.1. Hvad er formålet

Formålet med virksomhedspraktik er bl.a. afdækning og optræning af lediges faglige, sociale og sproglige kompetencer eller afklare en ledigs beskæftigelsesmål, det vil sige, hvilke typer job de vil sigte mod. For nytteindsats er formålet at arbejde for sin ydelse.

2.2.2. Hvem kan komme i virksomhedspraktik

Målgruppen for virksomhedspraktik er meget bred og omfatter:

- Dagpengemodtagere
- Kontakthjælpsmodtagere
- Integrationsydelsesmodtagere, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven
- Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven
- Revalidender
- Ledige sygedagpengemodtagere
- Førtidspensionister
- Ledige fleksjobbere
- Selvforsørgende
- Ressourceforløbsydelsesmodtagere
- Uddannelseshjælpsmodtagere
- Kontantydelsesmodtagere

Nytteindsats kan gives til dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere, uddannelseshjælpsmodtagere og kontantydelsesmodtagere.

For dagpengemodtagere kan nytteindsats alene gives som rådighedsafprøvende tilbud.

2.2.3. Løn- og ansættelsesvilkår

Personer i virksomhedspraktik og nytteindsats er i modsætning til fx personer i løntilskud ikke ansat og får derfor ikke et ansættelsesbrev.

Virksomheden udbetaler ikke løn under praktikopholdet, da den enkelte oppebærer hidtidig individuel hjælp.

Personer i virksomhedspraktik og nytteindsats er ikke omfattet af de regler, der efter lovgivning og overneskomster mv. gælder for lønmodtagere. De er dog omfattet af arbejdsmiljølovgivningen og af lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet.

2.2.4. Varighed

Virksomhedspraktik kan gives i 4, 8, 13 og 26 uger afhængigt af målgruppen, se bilag 1. For aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og revalidender kan længden af praktikken bestemmes efter en konkret individuel vurdering og være over 26 uger.

Nytteindsats kan højst have en varighed på 13 uger.

2.2.5. Krav om merbeskæftigelse

Der er intet krav om merbeskæftigelse. For uddybning henvises til del III.

2.2.6. Hvor mange må være ansat på samme arbejdsplads - rimelighedskravet

Ved beskæftigelse i virksomhedspraktik er det et krav, at antallet af ekstraordinært ansatte, dvs. fx personer i løntilskudsjob og virksomhedspraktik, skal stå i et rimeligt forhold til de medarbejdere, der er ansat på ordinære vilkår. Rimelighedskravet betyder, at der skal være mindst fem ordinært ansatte pr. person, der er ansat i virksomhedspraktik eller med løntilskud, hvis arbejdspladsen har mellem 0 og 50 ansatte (dog vil der altid kunne ansættes 1 person på særlige vilkår). Herudover kan der ansættes 1 person for hver 10 ordinært ansatte, hvis arbejdspladsen har over 50 ansatte.

For nytteindsats gælder, at det regionale arbejdsmarkedssråd kan dispensere fra rimelighedskravet, se del III.

2.2.7. Fælles skriftlig erklæring

Forud for virksomhedspraktik, skal der udfyldes og fremsendes en skriftlig erklæring. Dette kan ske ved at benytte blanket AB 131 ”[Arbejdsgivertilbud om etablering af virksomhedspraktik, herunder nytteindsats](#)” eller AB 136 ”Erklæring om antal af ansatte og høring af de ansatte

ifm. virksomhedspraktik”. Erklæringen om etablering af virksomhedspraktik skal underskrives af lederen og en repræsentant for de ansatte.

En repræsentant for de ansatte er jf. parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017 den tillidsrepræsentant, som er valgt inden for det overenskomstområde, hvor der skal beskæftiges en medarbejder i virksomhedspraktik. Er der ikke valgt en tillidsrepræsentant indenfor overenskomstområdet, kontaktes den relevante fellestillidsrepræsentant eller en medarbejder inden for overenskomstområdet på den pågældende arbejdsplads.

Tillidsrepræsentanten kan ikke nægte at underskrive blanketten under henvisning til uenighed. Tillidsrepræsentanten må i stedet anføre uenigheden i blanketten inden underskrivelse. I erklæringen skal der tages stilling til, hvorvidt spørgsmålet om virksomhedspraktik over 13 uger er drøftet, hvorvidt spørgsmålet om nytteindsats er drøftet, om der er enighed om afgrænsningen af virksomheden og om betingelserne for rimelighedskravet er opfyldt.

Hvis der er tale om nytteindsats, skal tillidsrepræsentanten høres, uanset varigheden af forløbet. Der henvises til del III.

2.2.8. Vilkår for virksomhedspraktik i mere end 13 uger skal drøftes

Overskrider virksomhedspraktikken 13 ugers varighed, skal arbejdsgiveren og repræsentanter for den (lokale) forhandlingsberettigede organisation, forud for etableringen af virksomhedspraktikken, have drøftet, hvordan tilbuddet tilrettelægges, jf. Rammeaftalen.

B. Opmærksomhedspunkter ved etablering af virksomhedspraktik

1) Generelt

- Tillrettelæggelse af forløbet samt fokus på oplæring, evt. aftalte uddannelseselementer og opfølgning er elementer, der er af betydning for et godt forløb ved virksomhedspraktik. Det er derfor vigtigt, at der afsættes tid til disse opgaver.
- Der er mulighed for at søge mentorstøtte fra jobcenteret til frikøb af en medarbejder eller honorar til en ekstern konsulent, med henblik på at fremme at personer kan opnå eller fastholde fx tilbud om virksomhedspraktik.

2) Medindflydelse

- Arbejdsgiveren undersøger, om der er fastsat retningslinjer for beskæftigelse på særlige vilkår i det øverste medindflydelses- og medbestemmelsesudvalg og/eller lokalt på arbejdspladsen, se del IV.

3) Fælles erklæring til jobcenteret

- En tillidsrepræsentant skal høres om etablering af virksomhedspraktik i mere end 13 uger, jf. Parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017. Tillidsrepræsentanten skal høres om etablering af nytteindsats, uanset længden af forløbet.
- Arbejdsgiveren skal udarbejde en skriftlig erklæring fra jobcenteret vedrørende etablering af virksomhedspraktik, herunder nytteindsats. Den skriftlige erklæring skal underskrives af arbejdsgiveren og den tillidsrepræsentant, som er valgt inden for det overenskomstområde, hvor der skal ansættes en medarbejder i virksomhedspraktik eller

nytteindsats. Er der ikke valgt en tillidsrepræsentant indenfor overenskomstområdet, kontaktes den relevante fællestillidsrepræsentant eller en medarbejder inden for overenskomstområdet på den pågældende arbejdsplads. jf. parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017. Hvis der er tale om nytteindsats, skal tillidsrepræsentanten høres, uanset varigheden af forløbet, jf. afsnit 2.2.7. Tillidsrepræsentanten kan ikke nægte at underskrive blanketten under henvisning til uenighed. Tillidsrepræsentanten må i stedet anføre uenigheden i blanketten inden underskrivelse.

4) Drøftelse med den forhandlingsberettigede organisation

- Arbejdsgiveren og en repræsentant fra den forhandlingsberettigede organisation skal ved etablering af virksomhedspraktik i mere end 13 uger drøfte, hvordan tilbuddet kan tilrettelægges, jf. Rammeaftalen.

5) Uenighed om, hvorvidt rimelighedskravet er opfyldt

- I tilfælde af uenighed om, hvorvidt rimelighedskravet er opfyldt, vil det fremgå af erklæringen til Jobcenteret, der underskrives på trods af uenigheden, se ovenfor samt del III.

6) Evaluering

- Forløbet evalueres: Hvad var udbyttet af virksomhedspraktikken for den ledige og arbejdspladsen?

2.3. Fleksjob

Den 1. januar 2013 trådte fleksjobreformen i kraft. Det medførte en række ændringer i vilkårene for fleksjobansatte, der ansættes 1. januar 2013 eller senere. Ved overenskomstforhandlingerne i 2015 er der indgået aftale om fleksjob (nye ordning). Aftalen trådte i kraft den 1. juni 2015. Fleksjobansatte, der er ansat før den 1. januar 2013, fortsætter fleksjobansættelsen efter de hidtidige regler. De tre regelsæt gennemgås nedenfor.

A. Hvad gælder for fleksjob?

Reglerne om fleksjob findes i:

Ny ordning

For fleksjobansatte ansat den 1. juni 2015 eller senere, gælder Rammeaftale om socialt kapitel af 27. februar 2017 indgået mellem Danske Regioner og Forhandlingsfællesskabet kapitel 4a.

Lovbekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1342 af 21. november 2016 med efterfølgende ændringer.

Bekendtgørelse om fleksjob nr. 183 af 23. februar 2017 og

Beskæftigelsesministeriets Vejledning om fleksjob nr. 9345 af 7. april 2017

For fleksjobansatte ansat i perioden 1. januar 2013 til og med 31. maj 2015 gælder reglerne om fleksjob i LAB, kapitel 13, medmindre arbejdsgiver og den (lokale) repræsentant for den forhandlingsberettigede organisation har indgået aftale om at Rammeaftalens kap. 4a finder anvendelse, jf. Protokollat om tiltrædelse af kapitel 4a i Rammeaftalen om det sociale kapitel for fleksjobansatte ansat den 1. januar 2015 til og med 31. maj 2015.

Gammel ordning

For fleksjobansatte ansat før den 1. januar 2013 gælder LAB §§ 71-73.

Endvidere gælder Rammeaftale om det sociale kapitel, kapitel 4 samt protokollat til Rammeaftale om socialt kapitel om pensionsforhold for ansatte i fleksjob (27. februar 2017).

2.3.1. Hvad er formålet

Formålet med fleksjob er, at personer under folkepensionsalderen med varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen, der ikke kan få eller fastholde et job på almindelige vilkår, opnår eller bevarer deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

2.3.2. Hvem kan blive ansat i fleksjob?

- Personer under folkepensionsalderen med varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen.
- Personer, der ikke modtager førtidspension, og som ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår.
- Personer, der aktuelt har en meget begrænset arbejdsevne, hvis der er mulighed for, at deres arbejdsevne inden for en rimelig periode kan udvikles.
- Fleksjob kan først tilbydes, når alle muligheder for ordinær ansættelse har været afprøvet, fx via ændret arbejdstilrettelæggelse, omplacering eller omskoling til andet arbejde.

2.3.3. Løn- og ansættelsesvilkår

Fleksjob med ansættelse den 1. juni 2015 eller senere:

Løn- og ansættelsesforhold følger kapitel 4a i Rammeaftalen om det sociale kapitel.

Ansatte i fleksjob er omfattet af løn- og ansættelsesvilkår i henhold til den relevante overenskomst.

De ansatte er omfattet af centralt og lokalt aftalt kvalifikationsløn, funktionsløn eller resultatløn, herunder lokalt aftalte forhåndsaftaler. Der kan lokalt aftales tillæg efter reglerne om lokal løndannelse. I overenskomster, hvor grundlønnen aftales lokalt, indgås aftale herom efter den pågældende overenskomsts regler.

Den løn arbejdsgiver udbetaler beregnes efter brøken: beskæftigelsesgrad/timetotal* månedslønnen i henhold til den relevante overenskomst (fuld tid)*arbejdsintensitet. Samtlige løndelev korrigeres med den nedsatte arbejdsintensitet. Eksempelvis skal en medarbejder, der ansættes 20 timer om ugen og har en arbejdsintensitet på 75 pct. have løn for 15 timer.

Arbejdstids- og arbejdsbestemte tillæg ydes efter overenskomsten eller lokale aftaler herom. Disse tillæg indgår i beregningen efter brøken med mindre det lokalt aftales, at alle eller visse af disse tillæg ikke indgår.

Lønnen suppleres med et fleksløntilskud fra kommunen, der reguleres på baggrund af lønindtægten, og udbetales af kommunen til den ansatte. Tilskuddet kan højst udgøre et beløb, der svarer til 98% af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb for henholdsvis fuldtids- og deltidforsikrede (max. dagpenge er pr. 1. januar 2018 henholdsvis 860 kr./573 kr. pr. dag).

Det er jobcenteret, der fastlægger den fleksjobansattes arbejdsevne. Arbejdsevnen angives i arbejdstid (timer) og intensitet i form af en procent for, hvad fleksjobpersonen kan arbejde i det pågældende timetal. Denne vurdering danner grundlag for fastsættelsen af løn og arbejdstid i fleksjobbet. Se beregningsbrøken ovenfor.

Arbejdsgiveren skal betale løn inkl. pension for den arbejdsindsats den fleksjobansatte reelt yder.

Jobcenteret vil i vurderingen af arbejdstid og –intensitet/produktionsgrad tage udgangspunkt i, om:

- Personen kan arbejde med fuld produktivitet i et reduceret antal timer.
- Personen kan arbejde fuld tid med reduceret produktivitet.
- Personen kan arbejde i et reduceret antal timer med reduceret produktivitet.

Jobcenteret vil desuden sikre, at den ansatte udnytter sin arbejdsevne bedst muligt i fleksjobbet, og at den pågældendes skånebehov bliver tilgodeset. Der er mulighed for at ansætte personer i fleksjob få timer ugentligt. Hvis arbejdsgiveren alene kan tilbyde et job på et mindre timetal, end Jobcenteret har vurderet den pågældendes arbejdsevne i det konkrete job til, og Jobcenteret ikke har et andet tilbud om fleksjob, der bedre matcher den fleksjobvisiteredes arbejdsevne, kan den pågældende efter omstændighederne blive ansat i et fleksjob på færre timer. Det er sigtet, at fleksjobbet skal matche den ansattes arbejdsevne bedst muligt. Hvis den fleksjobansattes arbejdsevne udvikles under ansættelsen, og den ansatte kan arbejde i flere timer ugentligt, kan den ansattes arbejdstid sættes op, hvis arbejdspladsen har mulighed for dette.

Hvis de lokale parter er enige om, at arbejdsevnen er ændret, udfærdiges et referat af evalueringen, der sendes til kommunens jobcenter med henblik på en revurdering af arbejdsevnen.

Fleksjobansatte er typisk ansat i mere end 1 måned og er derfor månedslønnede. Det betyder, at fleksjobansatte har funktionærlignende vilkår, uanset hvor mange timer de arbejder om ugen. Fleksjobansatte har derfor ret til løn under sygdom, barsel mv., uanset hvor mange timer de arbejder om ugen. Tvister om fortolkning og brud på overenskomsterne, herunder om fravigelse heraf og om løn og øvrige arbejdsvilkår, herunder tvister om arbejdsevnen i fleksjobbet, afgøres via det fagretlige system.

Den fleksjobansatte får pensionsbidrag efter reglerne i den relevante overenskomst. Pensionsbidraget beregnes på baggrund af den beregnede løn og indbetales til den pensionskasse, der fremgår af overenskomsten. Der er mulighed for at aftale, at pensionsbidraget indbetales til medarbejderens hidtidige arbejdsmarkedspensionsordning, hvis den vedkommende ikke kan opnå risikodækning på normale vilkår.

En tjenestemand i fleksjob optjener pensionsalder svarende til det antal timer den pågældende arbejder i fleksjobbet. Går tjenestemanden ned i løntrin, optjenes pension efter det tidligere højere løntrin.

Fortolkning eller brud på løn- og ansættelsesvilkår fastlagt i de enkelte overenskomster samt tvister om arbejdsevnen i fleksjobbet kan rejses efter bestemmelserne i hovedaftalerne.

Tillidsrepræsentanten inddrages i øvrigt på samme måde som ved ansættelsen af ordinært ansatte.

Fleksjob med ansættelse i perioden 1. januar 2013 til og med 31. maj 2015. :

Løn- og ansættelsesvilkår fastsættes efter § 70 e i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Ansættelsen sker efter den gældende overenskomst, men løn- og arbejdstid kan fraviges ved aftale mellem arbejdsgiveren og den ansatte, i det omfang det er nødvendigt for at fastsætte en løn, der er i overensstemmelse med den ansattes arbejdsevne i fleksjobbet.

Det følger af lovgivningen, at Jobcenteret fastlægger fleksjobpersonens arbejdsevne, se ovenfor.

Arbejdsgiver og den (lokale) repræsentant for den forhandlingsberettigede organisation kan indgå aftale om, at den fleksjobansatte er omfattet af løn- og ansættelsesvilkår i kapitel 4a i Rammeaftalen om det sociale kapitel.

Information til jobcenteret og den overenskomstbærende organisation:

Jobcenteret og den overenskomstbærende organisation skal modtage kopi af ansættelsesbeviset/-kontrakten, forudsat at den ansatte er indforstået hermed. Den (lokale) repræsentant for den forhandlingsberettigede organisation inddrages i øvrigt på samme måde som ved ansættelsen af ordinært ansatte. Fx skal det aftales med tillidsrepræsentanten, hvis der skal indgås aftale om evt. tillæg efter aftalerne om lokal løndannelse.

Arbejdsgiveren skal endvidere i forbindelse med indgåelse af en aftale om ansættelse i fleksjob oplyse jobcenteret om, hvad lønnen på fuld tid og med fuld arbejdsintensitet udgør i den pågældende stilling.

Hvis der sker ændringer i, hvad lønnen på fuld tid udgør, skal arbejdsgiveren oplyse dette til jobcenteret.

Fastholdelsesfleksjob:

Det er jobcenteret, der visiterer til fleksjob og i den forbindelse vurderer, om personen opfylder de særlige betingelser for et fastholdelsesfleksjob. En person kan først blive ansat i fleksjob på sin hidtidige arbejdsplads, når vedkommende har været ansat på arbejdspladsen i mindst 12 måneder under overenskomstens sociale kapitler eller på særlige vilkår.

Aftalen⁵ om ansættelse på særlige vilkår mellem arbejdsgiver og den ansatte skal være skriftlig og indeholde oplysninger om, hvilke funktioner den fleksjobansatte har svært ved at udføre eller ikke kan udføre, og hvilke konkrete skånehensyn, der er aftalt. Arbejdsgiveren skal tillige dokumentere, at der er gjort et reelt forsøg på at etablere et vedvarende understøttet job efter de sociale kapitler eller på særlige vilkår.

Perioden på 12 måneder regnes fra det tidspunkt, hvor den skriftlige aftale løber fra. Det betyder, at arbejdsgiveren og den ansatte så tidligt som muligt bør iværksætte tiltag efter de sociale kapitler eller på særlige vilkår, hvis den ansattes arbejdsevne ændres i nedadgående retning.

Reglen om 12 måneders forudgående beskæftigelse på arbejdspladsen efter overenskomstens sociale kapitler eller på særlige vilkår finder ikke anvendelse, hvis den ansatte har været udsat for akut opstået skade eller sygdom, og det er åbenbart formålsløst at gennemføre foranstaltninger med henblik på job efter overenskomstens sociale kapitler eller på særlige vilkår.

⁵ Jf. Ankestyrelsens principafgørelse nr. 98-15 er der ikke formkrav til den skriftlige aftale. Mødereferater, notater mv. vil efter konkret vurdering kunne anses for tilstrækkelig dokumentation. Læs mere om kravene til fastholdelsesfleksjob i VEJL nr. 9345 pkt. 2.

Fleksjob oprettet før den 1. januar 2013:

Ansættelsesforholdet indrettes efter, hvor meget den pågældende kan overkomme tids- som opgavemæssigt.

Løn- og ansættelsesvilkår fastsættes i en skriftlig aftale mellem arbejdsgiveren og den ansatte i samarbejde med den forhandlingsberettigede organisation, og med udgangspunkt i den overenskomst, der dækker arbejdet af den tilbudte karakter. Rammeaftalen om det sociale kapitel angiver, hvad der skal forhandles om.

Lønnen fastsættes som udgangspunkt som grundlønnen eller begyndelseslønnen i vedkommende overenskomst. Udover grundlønnen eller begyndelseslønnen kan der ydes kvalifikationsstillæg og/eller funktionsløn efter de sædvanlige kriterier i den pågældende overenskomst.

Hvis der ikke er enighed om lønnens størrelse med den forhandlingsberettigede organisation, fastsættes lønnen ensidigt af arbejdsgiveren. Lønnen skal dog minimum ligge på grundløn.

Arbejdsgiveren får tilskud til lønnen på $\frac{1}{2}$ eller $\frac{2}{3}$ af den mindste overenskomstmæssige løn afhængig af, hvor meget arbejdsevnen er nedsat. Der ydes også tilskud for funktionstillæg, såfremt det er en del af grundlønnen.

2.3.4. Hvor længe?

Ansættelse i fleksjob er som udgangspunkt varig og ophører først, når den ansatte eller arbejdsgiveren bringer ansættelsesforholdet til ophør i overensstemmelse med de almindelige opsigelsesbestemmelser.

Fleksjobansættelse er dermed en varig ansættelse, medmindre der foreligger saglige kriterier for tidsbegrænset ansættelse. Saglige begrundelser for tidsbegrænset ansættelse er f.eks. ansættelse i barselsvikariat, sygevikariat eller projektansættelse. Det beror på en konkret vurdering af forholdene på ansættelsestidspunktet, hvorvidt der foreligger en saglig begrundelse for tidsbegrænset ansættelse, se bilag 3.

2.3.5. Krav om merbeskæftigelse

Der er ikke knyttet noget krav om merbeskæftigelse til fleksjob. For uddybning henvises til del III.

2.3.6. Hvor mange må være ansat på samme arbejdsplads - rimelighedskravet?

Der er ikke knyttet noget rimelighedskrav til fleksjob. For uddybning henvises til del III.

B. Opmærksomhedspunkter ved etablering af fleksjob

1) Generelt

- Tillrettelæggelse af forløbet, fastlæggelse af skånebehov og opmærksomhed på udvikling af arbejdsevnen er elementer, der er af betydning for et godt forløb ved fleksjob. Det er derfor vigtigt, at der afsættes tid til disse opgaver.
- Der er mulighed for at søge mentorstøtte, med henblik på at fremme, at personer kan opnå eller fastholde fx ansættelse i fleksjob.

2) Fleksjob på få timer ugentligt

- Der er mulighed for at ansætte personer i fleksjob få timer ugentligt. Hvis arbejdsgiveren alene kan tilbyde et job på et mindre timetal, end Jobcenteret har vurderet den pågældendes arbejdsevne i det konkrete job til, og Jobcenteret ikke har et andet tilbud om fleksjob, der bedre matcher den fleksjobvisiteredes arbejdsevne, kan den pågældende efter omstændighederne blive ansat i et fleksjob på færre timer. Det er sigtet, at fleksjobbet skal matche den ansattes arbejdsevne bedst muligt. Hvis den fleksjobansattes arbejdsevne udvikles under ansættelsen, og den ansatte kan arbejde i flere timer ugentligt, kan den ansattes arbejdstid sættes op, hvis arbejdspladsen har mulighed for dette.

3) Jobcenteret

- Jobcenteret visiterer medarbejderen til fleksjobbet og fastsætter arbejdsintensitet, samt hvor mange timer den pågældende kan arbejde om ugen.

4) Medindflydelse

- Arbejdsgiveren undersøger, om der er fastsat retningslinjer for beskæftigelse på særlige vilkår i det øverste medindflydelses- og medbestemmelsesudvalg og/eller lokalt på arbejdspladsen, se del IV.

5) Forhandling

- Løn- og ansættelsesvilkår følger overenskomsten. Lønnen beregnes efter en brøk, der tager højde for den fleksjobansattes nedsatte arbejdsevne.
- Tillidsrepræsentanten orienteres om et muligt ansættelsesforhold af arbejdsgiveren. Arbejdsgiveren må kun videregive oplysninger om, at der er tale om et fleksjob, hvis den pågældende har givet samtykke til, at oplysningen kan videregives til tillidsrepræsentanten. Arbejdsgiveren bør aftale med den fleksjobansatte, hvilke oplysninger om skånehensyn der må videregives til kollegaerne.
- Forhandling af løn- og ansættelsesforhold sker med inddragelse af tillidsrepræsentanten ved fastsættelse af den overenskomstmæssige løn i samme omfang som ved ansættelse af ordinært ansatte.
- Tvister om anvendelse af overenskomsterne, herunder om fravigelse heraf og om løn og øvrige arbejdsvilkår og tvister om arbejdsevnen i fleksjobbet, afgøres ved fagretlig behandling og endeligt ved Arbejdsretten efter de gældende regler på området.

6) Evaluering

- Jobcenteret skal følge op på, om der er sket ændringer i den ansattes forhold efter 2½ år i fleksjobbet og igen efter 4½ år. Efter 5 år skal der tages stilling til, om personen fortsat opfylder betingelserne for fleksjob.

Del III - Merbeskæftigelse og rimelighedskravet

3.1. Merbeskæftigelse – krav om nettotilvækst

Merbeskæftigelseskravet betyder, at der skal ske en nettoudvidelse af antallet af ansatte på arbejdspladsen i forhold til den enkelte virksomheds aktuelle budget. Kravet om merbeskæftigelse gælder kun ved ansættelse af medarbejdere med løntilskud.

Der er i loven fastsat et krav om merbeskæftigelse, når der sker ansættelse med løntilskud. Løntilskudsansatte må godt løse ordinære arbejdsopgaver, der normalt varetages af det faste personale.

Ved vurderingen af om kravet til merbeskæftigelse er opfyldt, tages der udgangspunkt i antallet af beskæftigede som følge af det aktuelle budget for den enkelte offentlige virksomhed. Det betyder, at der godt kan ske ansættelser med løntilskud, selvom der er gennemført personalereduktioner, hvis budgettet er tilpasset reduktionerne. Det er arbejdsgiveren, der skal dokumentere, at der er tale om merbeskæftigelse. For en nærmere beskrivelse af afgrænsning af arbejdspladsen/virksomheden henvises til afsnit 3.1.3.

Det særlige merbeskæftigelseskrav betyder, at der skal ske en nettoudvidelse af antallet af ansatte på arbejdspladsen i forhold til den enkelte virksomheds aktuelle budget eller at stillingen er blevet ledig ved bestemte omstændigheder. Det særlige merbeskæftigelseskrav gælder ved ansættelse med løntilskud af revalidender, førtidspensionister og personer, der er omfattet af den særlige ordning for relativt nyuddannede handicappede. En ansættelse med løntilskud af disse grupper skal enten medføre en nettoudvidelse, eller stillingen skal være blevet ledig som følge af:

- Frivillig afgang.
- Afgang på grund af alder.
- Frivillig reduktion af arbejdstiden.
- Afskedigelse på grund af forseelse.

Hvorvidt kravet om merbeskæftigelse er opfyldt, påses af arbejdsgiveren og de ansatte i fællesskab, jf. afsnit 2.1.7. I den forbindelse er arbejdsgiveren forpligtet til at give de ansatte alle fornødne oplysninger.

Forud for ansættelse i løntilskudsjob skal der udarbejdes en skriftlig erklæring AB 201 om ”[Arbejdsgivertilbud om ansættelse med løntilskud](#)” eller AB 206 ”[Erklæring om merbeskæftigelse mv. og høring af de ansatte forud for ansættelse med løntilskud](#)”. Erklæringen om etablering af løntilskudsjob, for så vidt angår dagpengeberettigede ledige, jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, revalidender samt personer med nedsat arbejdsevne, der får førtidspension (førtidspensionister), skal underskrives af lederen og en tillidsrepræsentant fra den forhandlingsberettigede organisation konkret for hver enkelt person i løntilskudsjob. Det betyder, at spørgsmålet om merbeskæftigelsesforudsætninger, jf. § 21 i Rammeaftalen, allerede behandles i forbindelse med udfyldelse af erklæringen, jf. afsnit 2.1.8.

Ved ansættelse af personer i løntilskudsjob, som ikke er omfattet af rammeaftalens målgruppe i § 20⁶, er parterne enige om, at ”repræsentanter for de ansatte” på det regionale område skal forstås som tillidsrepræsentanten, således, at drøftelsen i medfør af lovgivningen forud for ansættelse af disse personer, skal ske med en tillidsrepræsentant, ligesom det er tillidsrepræsentanten som skal underskrive blanket [AB201](#) eller [AB206](#). Med tillidsrepræsentanten menes den tillidsrepræsentant, som er valgt inden for det overenskomstområde, hvor der skal ansættes en medarbejder i løntilskudsjob. Såfremt der ikke er valgt en tillidsrepræsentant inden for overenskomstområdet, kontaktes i stedet den relevante fællestillidsrepræsentant eller en medarbejder indenfor overenskomstområdet på den pågældende arbejdsplads. Der er ikke pligt til at forhandle i medfør af Rammeaftalens § 21 for personer, der ikke er omfattet af Rammeaftalens § 20.

Tillidsrepræsentanten kan ikke nægte at underskrive blanketten under henvisning til uenighed. Tillidsrepræsentanten må i stedet anføre uenigheden i blanketten inden underskrivelse. Der tages konkret stilling til opfyldelsen af merbeskæftigelseskravet i henhold til lovgivningens bestemmelser herom, jf. afsnit 2.1.5. Der henvises til del III samt til nedenstående afsnit 2.1.8.

Jf. parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017 er parterne enige om, at forhandling og drøftelser jf. § 21 og § 27 i rammeaftalen om socialt kapitel og underskrift af erklæringer ved oprettelse af løntilskudsjob, virksomhedspraktik og nyttejobs udføres i én sammenhængende proces.

Der tages konkret stilling til opfyldelsen af merbeskæftigelseskravet i henhold til lovgivningens bestemmelser herom, jf. afsnit 2.1.7 og del III. Arbejdspladsens P-nummer bruges som udgangspunkt for afgrænsning af arbejdspladsen. Alle ordinært ansatte uanset timetal tæller med og indgår i opgørelsen. Ansatte med offentligt tilskud, tidsbegrænsede ansatte og projektansatte indgår derfor ikke i opgørelsen som ordinært ansatte. I opgørelsen af ordinært ansatte skal heller ikke medregnes personer, som er ansat i løntilskud, virksomhedspraktik og nytteindsats, fleksjob, som voksenlærling, i seniorjob eller personer ansat med løntilskud efter integrationsloven.

I tilfælde af uenighed om, hvorvidt kravet til merbeskæftigelse er opfyldt, afgøres sagen via det fagretlige system.

3.2. Et rimeligt forhold mellem ordinært og ekstraordinært ansatte

Loven angiver nogle klare grænser for, hvor mange der må ansættes på særlige vilkår på den samme arbejdsplads. For en nærmere beskrivelse af afgrænsning af arbejdspladsen henvises til afsnit 3.1.3. Kravet om et rimeligt forhold gælder for ansatte med løntilskud og virksomhedspraktikanter, herunder nytteindsats.

Rimelighedskravet supplerer merbeskæftigelseskravet. Formålet med rimelighedskravet er ifølge Beskæftigelsesministeriets vejledning om løntilskud nr. 9065 af 1. februar 2017 ”at sikre,

⁶ Dvs. aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, sygedagpengemodtagere, nyuddannede med handicap, selvforsørgende, ressourceforløbsmodtagere, uddannelsesparate, kontantydelsesmodtagere samt integrationsydelsesmodtagere, der er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

at den ansatte med løntilskud får det nødvendige faglige, sociale eller sproglige udbytte af opholdet. Rimelighedskravet er således med til at sikre, at løntilskudsansættelsen sker på en ordinær arbejdsplads med ordinære kollegaer og ikke på en arbejdsplads med overvægt af personer i tilbud om virksomhedspraktik eller løntilskud.” Rimelighedskravet gælder dog ikke ved ansættelse i fleksjob og ved seniorjob. Rimelighedskravet kan fraviges ved ansættelse af førtidspensionister i løntilskudsjob, når arbejdspladsen kan godtgøre, at ansættelsen kan medvirke til at opnå eller fastholde beskæftigelse. Virksomheden skal redegøre fyldestgørende for, hvorledes man kan opfylde formålet med tilbudet. Der skal foreligge en skriftlig tilkendegivelse fra arbejdsgiveren og en medarbejderrepræsentant om, at der er enighed om dette.

Rimelighedskravet foreskriver, at der på arbejdspladser med op til 50 ordinært ansatte må være én i virksomhedspraktik eller løntilskud for hver fem ordinært ansatte. Eksempler:

- For hver 1-5 ordinært ansatte kan der være 1 person i virksomhedspraktik eller løntilskud.
- Ved 6-9 ordinært ansatte kan der stadig kun være 1 person i virksomhedspraktik eller løntilskud.
- Ved 10-14 ordinært ansatte kan der være 2 personer i virksomhedspraktik eller løntilskud.
- Ved 15-19 ordinært ansatte kan der være 3 personer i virksomhedspraktik eller løntilskud.
- Ved 45-49 ordinært ansatte kan der være 9 personer i virksomhedspraktik eller løntilskud.

For arbejdspladser, der har over 50 ordinært ansatte, ændres forholdstallet til én i virksomhedspraktik eller løntilskud for hver 10 ordinært ansatte.

Herefter kan opgørelsen foretages på følgende måde:

- Ved 50-59 ordinært ansatte kan der være 10 personer i virksomhedspraktik eller løntilskud.
- Ved 60-69 ordinært ansatte kan der være 11 personer i virksomhedspraktik eller løntilskud osv.

I opgørelsen af antallet af ordinært ansatte tages der udgangspunkt i det gennemsnitlige antal ordinært ansatte inden for de seneste tre måneder inden ansættelse af en person i løntilskud eller etablering i virksomhedspraktik. Alle ordinært ansatte uanset timetal tæller med og indgår i opgørelsen. Der skal dog ikke medtælles personer, som er ansat i løntilskud, virksomhedspraktik og nytteindsats, fleksjob, som voksenlærling, i seniorjob eller personer ansat med løntilskud efter integrationsloven. Desuden skal ikke medtælles projektansatte og tidsbegrænset ansatte.

Ved skriftlig erklæring til jobcenteret skal arbejdsgiveren og en repræsentant for medarbejderne ved underskrift med vitterlighed skrive under på, at rimelighedskravet er overholdt. Jf. afsnit 2.1.7 og 2.2.7.

En repræsentant for de ansatte er jf. Parternes fælles forståelsespapir den tillidsrepræsentant, som er valgt inden for det overenskomstområde, hvor der skal ansættes en medarbejder i løntilskud. Er der ikke valgt en tillidsrepræsentant indenfor overenskomstområdet, kontaktes

den relevante fællestillidsrepræsentant eller en medarbejder inden for overenskomstområdet på den pågældende arbejdsplads.

Af protokollat om forholdet mellem ordinært ansatte og ekstraordinært ansatte med løntilskud og virksomhedspraktik af 27. februar 2017, der er et bilag til Rammeaftalen om det sociale kapitel, er det desuden aftalt, at hvis en organisation finder, at der på en arbejdsplads er et åbenbart misforhold mellem antallet af ansatte uden løntilskud og antallet med løntilskud samt virksomhedspraktik, kan organisationen anmode regionen om en drøftelse herom.

3.3. Afgrænsning af virksomhed/arbejdsplads

I forbindelse med stillingtagen til om merbeskæftigelseskravet og rimelighedskravet er opfyldt, afgrænses virksomheden/arbejdspladsen som udgangspunkt til en virksomhed/arbejdsplads med selvstændigt produktionsnummer (P-nummer), jf. lov om det centrale virksomhedsregister.

Af Beskæftigelsesministeriets vejledning om løntilskudsjob fremgår det, at arbejdsgiveren og repræsentanter for de ansatte skal overveje en fornuftig afgrænsning af virksomheden/arbejdspladsen, når merbeskæftigelseskravet og rimelighedskravet skal vurderes. Såfremt der er enighed herom, kan der således aftales en anden afgrænsning end P-nummeret. Dette vil være relevant, hvis afgrænsningen af virksomheden ud fra P-nummeret ikke er hensigtsmæssigt i forhold til vurdering af merbeskæftigelseskravet og rimelighedskravet. Store virksomheder, som ligger på én adresse – fx et sygehus – har i nogle tilfælde kun ét P-nummer. En afgrænsning ud fra dette P-nummer vil betyde, at man her nemt vil kunne opfylde rimelighedskravet for hele virksomheden under ét, uden at det nødvendigvis opfyldes i de enkelte enheder. Dette kan medføre risiko for, at for mange aktiverede samles i én enhed, hvilket kan hæmme opfyldelse af formålet med aktiveringen. For en nærmere uddybning henvises til Beskæftigelsesministeriets vejledning om løntilskud nr. 9065 af 1. februar 2017.

Det er vigtigt, hvis der aftales en anden afgrænsning af virksomheden end P-nummeret, at man sikrer sig, at dette ikke medfører en omgåelse af indholdet i merbeskæftigelses- og rimelighedskravet.

Del IV - Medindflydelse og medbestemmelse

4.1. Den overordnede drøftelse

Rammeaftalen om det sociale kapitel danner rammerne for medarbejderinddragelse ved beskæftigelse af ledige og personer med nedsat arbejdsevne. Rammeaftalens formål er at fremme:

- Den forebyggende indsats.
- Beskæftigelse af allerede ansatte med nedsat arbejdsevne.
- Beskæftigelse af udefra kommende med nedsat arbejdsevne.
- Beskæftigelse af ledige.

I henhold til aftalen skal det øverste medindflydelses- og medbestemmelsesudvalg have en generel og overordnet drøftelse med henblik på blandt andet, at:

- Fremme en fælles forståelse af og holdning til beskæftigelse på særlige vilkår.

- Fastlægge retningslinjer for beskæftigelse af personer med nedsat arbejdsevne og ledige
- Drøfte retningslinjer og konsekvenser for personale og arbejdsvilkår for de øvrige ansatte, herunder sikre, at fortrængning eller udstødelse af allerede ansatte ikke finder sted.
- Drøfte opfyldelse af aftalens formål og personalepolitiske tiltag for at forbedre det fysiske og psykiske arbejdsmiljø, herunder at forebygge sygdom og nedsættelse af arbejdsevnen.

I bilag 1 til Rammeaftalen er der eksempler på, hvad drøftelserne og retningslinjerne kan vedrøre.

Under drøftelserne af retningslinjer for ansættelse på særlige vilkår indgår elementer som fx:

- Antallet af ledige og personer med nedsat arbejdsevne i løntilskudsjob og virksomhedspraktik.
- Fordeling på områder.
- Det generelle indhold af forløb, herunder uddannelseselementer.

Regionens øverste medindflydelses- og medbestemmelsesudvalg har en drøftelse af den samlede indsats i regionen i forhold til beskæftigelse af ledige og andre i tilbud efter arbejdsmarkedslovgivningen, jf. del I og III.

4.2. Indflydelse på arbejdspladserne

Retningslinjer på arbejdspladsen

Rammeaftalen rummer også mulighed for, at det på den enkelte arbejdsplads kan besluttes, at der fastlægges retningslinjer for beskæftigelse af ledige og personer med nedsat arbejdsevne. Dette vil være hensigtsmæssigt, hvis der på arbejdspladsen træffes beslutning om beskæftigelse af personer med nedsat arbejdsevne eller ledige. Lokal drøftelse og fastlæggelse af retningslinjer for den rummelige indsats har til formål at fremme en fælles forståelse og holdning til ansættelse af medarbejdere på særlige vilkår, herunder drøftelser af bl.a. merbeskæftigelseskravet.

Til støtte for den lokale drøftelse rummer rammeaftalen en opstilling af en række emner og temaer, der kan danne udgangspunkt for fastlæggelse af lokale retningslinjer. Det omhandler eksempelvis:

- Er der særlige arbejdsfunktioner, der med fordel kan varetages af personer ansat på særlige vilkår?
- Hvordan sikrer vi, at ledige, der ansættes med løntilskud, udfører meningsfuld beskæftigelse til forberedelse til job på ordinære vilkår her på arbejdspladsen, i kommunen eller et andet sted?
- Arbejdspladsens ressourcer i forhold til antallet af ansatte på særlige vilkår og ledige med løntilskud - Hvad er et rimeligt forhold mellem antal ordinært ansatte uden tilskud og antallet af personer i løntilskud og virksomhedspraktik?

Se bilag 2 til rammeaftalen for flere eksempler på, hvilke elementer der kan indgå i drøftelserne.

Det øverste medbestemmelses- og medindflydelsesudvalgs retningslinjer for beskæftigelse af ledige og personer med nedsat arbejdsevne indgår i drøftelserne lokalt.

Forudgående inddragelse af medarbejderne

Forud for ansættelse i løntilskudsjob angiver loven, at spørgsmålet om ansættelsen skal have været drøftet mellem arbejdsgiveren og en repræsentant for de ansatte. I forbindelse med selve ansættelsen i løntilskud skal arbejdsgiveren og (lokale) repræsentanter for den forhandlingsberettigede organisation i overensstemmelse med § 21 i Rammeaftalen forhandle om en række forhold, herunder bl.a. formålet med ansættelsen mv. – for præcisering af disse forhold henvises til afsnit 2.1.8. og del III.

Inden der etableres virksomhedspraktik i mere end 13 uger, skal forudgående ansøgning samt etablering af praktikken drøftes mellem arbejdsgiveren og repræsentanter for de ansatte. Rammeaftalens § 27 om lokal indflydelse angiver, at der forud for etablering af virksomhedspraktik i mere end 13 uger skal være en drøftelse mellem arbejdsgiveren og (lokale) repræsentanter for den forhandlingsberettigede organisation om, hvordan tilbuddet tilrettelægges, se afsnit 2.2.8.

Skriftlig fælles erklæring

Lovgivningen angiver også, at der forud for ansættelse i løntilskudsjob skal udarbejdes et arbejdsgivertilbud (indeholdende erklæring) og evt. yderligere en skriftlig erklæring ([AB 201](#) og [AB 206](#)). AB 206 bruges, hvor AB 201 ikke er anvendt, hvis stillingsindholdet har ændret sig, eller hvis der er gået så lang tid siden afgivelse af AB 201, at der er tvivl om, hvorvidt den stadig er korrekt. Se også afsnit 2.1.7., 2.1.8. og del III.

Jf. parternes fælles forståelsespapir til det sociale kapitel af 27. februar 2017 er parterne enige om, at ved ansættelse af personer i løntilskudsjob og virksomhedspraktik omfattet af rammeaftalens målgruppe i § 20 og § 26, skal forhandling og drøftelser jf. § 21 og § 27 og underskrift af erklæringer ske i én sammenhængende proces.

Ved ansættelse af personer i løntilskudsjob, som ikke er omfattet af rammeaftalens målgruppe i § 20⁷, er parterne enige om, at ”repræsentanter for de ansatte” på det regionale område skal forstås som tillidsrepræsentanten, således, at drøftelsen i medfør af lovgivningen forud for ansættelse af disse personer, skal ske med en tillidsrepræsentant, ligesom det er tillidsrepræsentanten som skal underskrive blanket [AB201](#) eller [AB206](#). Med tillidsrepræsentanten menes den tillidsrepræsentant, som er valgt inden for det overenskomstområde, hvor der skal ansættes en medarbejder i løntilskudsjob. Såfremt der ikke er valgt en tillidsrepræsentant inden for overenskomstområdet, kontaktes i stedet den relevante fællestillidsrepræsentant eller en medarbejder indenfor overenskomstområdet på den pågældende arbejdsplads. Der er ikke pligt til at forhandle i medfør af Rammeaftalens § 21 for personer, der ikke er omfattet af Rammeaftalens § 20.

⁷ Dvs. aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, sygedagpengemodtagere, nyuddannede med handicap, selvforsørgende, ressourceforløbsmodtagere, uddannelsesparate, kontantydelsesmodtagere samt integrationsydelsesmodtagere, der er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

I erklæringen skal der tages stilling til:

- Hvorvidt tillidsrepræsentanten er blevet hørt, jf. nedenfor.
- Om medarbejderne er positive overfor at medvirke til opfyldelse af formålet af ansættelsen.
- Om repræsentanter for de ansatte er enige i afgrænsningen af virksomheden.
- Om virksomhedens ansatte er enige i, at betingelserne for forholdstals-/rimelighedskravet er opfyldt.
- Hvorvidt virksomhedens ansatte er enige i, at betingelserne for nettoudvidelse/merbeskæftigelse er opfyldt.

Parternes fælles forståelsespapir gælder ligeledes den omtalte drøftelse ved etablering af virksomhedspraktik og nytteindsats med tilhørende underskrivelse af blanketter. Forud for etablering af virksomhedspraktik i mere end 13 uger samt nytteindsats uanset længde, skal der ligeledes foreligge en skriftlig erklæring ([AB 131](#) og [AB 136](#)), hvoraf det skal fremgå, jf. også afsnit 2.2.7. og del III:

- Hvorvidt etablering af virksomhedspraktikken har været drøftet mellem arbejdsgiveren og tillidsrepræsentanten.
- Hvorvidt etablering af virksomhedspraktik som nytteindsats har været drøftet med tillidsrepræsentanten.
- Om repræsentanter for de ansatte er enige i afgrænsningen af virksomheden.
- Om virksomhedens ansatte er enige i, at betingelserne for forholdstals-/rimelighedskravet er opfyldt.

Del V - Mere viden

5.1. Grundlag for regulering af de virksomhedsrettede ordninger

Lovgrundlag til regulering af løntilskud, virksomhedspraktik og fleksjob:

- Lovbekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1342 af 21. november 2016 med efterfølgende ændringer.
- Bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1297 af 9. november 2016 med senere ændringer.
- Vejledning om løntilskud nr. 9065 af 7. februar 2017.
- Bekendtgørelse om fleksjob nr. 183 af 23. februar 2017.
- Vejledning om fleksjob mv. nr. 9345 af 7. april 2017.
- Bekendtgørelse om lov om aktiv socialpolitik nr. 269 af 21. marts 2017 med senere ændringer (revalidender).
- Bekendtgørelse om lov om integration af udlændinge i Danmark nr. 1127 af 11. oktober 2017 med senere ændringer (udlændinge i løntilskud og virksomhedspraktik).
- Arbejdsmarkedsstyrelsens orienteringskrivelse om nytteindsats af 17. december 2013.

Aftaler:

- Rammeaftale om socialt kapitel af 27. februar 2017
- Protokollat om forholdet mellem ordinært ansatte og ekstraordinært ansatte med løntilskud og virksomhedspraktik af 27. februar 2017.
- Protokollat vedr. pensionsforhold for ansatte i fleksjob.
- Forståelsespapir: Lokal medindflydelse i medfør af henholdsvis rammeaftale om socialt kapitel og lovgivningen om en aktiv beskæftigelsesindsats – et fælles forståelsespapir.

Blanketter om skriftlige erklæringer:

Jobnet er jobcentrenes tilbud på internettet til alle jobsøgende og arbejdsgivere i hele landet. Jobnet er udviklet af Arbejdsmarkedsstyrelsen i samarbejde med KL.

Følgende blanketter indgår direkte i materialet eller kan være aktuelle:

AB 131	Arbejdsgivertilbud om etablering af virksomhedspraktik (link)
AB 136	Erklæring om antal af ansatte og høring af de ansatte i forbindelse med virksomhedspraktik (link)
AB 201	Arbejdsgivertilbud om ansættelse med løntilskud (link)
AB 206	Erklæring om merbeskæftigelse mv. og høring af de ansatte forud for ansættelse med løntilskud (link)

Alle blanketter med tilhørende vejledninger findes elektronisk på:

<https://info.jobnet.dk/blanketter#loentilskud/> og

Blanketterne kan enten udfyldes og fremsendes direkte elektronisk fra jobnets hjemmeside eller udskrives, udfyldes, underskrives og postes til jobcentreret.

5.2. Mere viden om ansættelser på særlige vilkår

Der findes mange kilder, hvor der kan hentes viden om regler, erfaringer mv. om ansættelse på særlige vilkår.

De mest relevante hjemmesider er:

- Retsinformation: www.retsinformation.dk
- Jobcentrene: www.jobnet.dk
- Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering: www.star.dk
- Center for aktiv beskæftigelsesindsats (CABI): www.cabiweb.dk
- Danske Regioner: www.regioner.dk
- Forhandlingsfællesskabet: www.forhandlingsfaellesskabet.dk

Bilag 1. Oversigt over ordninger rettet mod personer med nedsat arbejdsevne samt ledige

Oversigt over beskæftigelsesordninger

I oversigten gennemgås skematisk hovedparten af de nuværende beskæftigelsesordninger fastlagt i lovgivningen. I skemaet beskrives bl.a. de forskellige målgrupper, løn- og ansættelsesvilkår, medindflydelse/forhandling, merbeskæftigelseskrav mv., som gælder i henhold til lovgivning og Rammeaftale om det sociale kapitel. Materialet er opdateret pr. 8. januar 2018.

Målgrupper/personer som er omfattet af de forskellige ordninger, jf. lov om aktiv beskæftigelsesindsats:

Bilaget er pr. 8. januar 2018 opdateret og tilpasset i forhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven m.v.

1) Dagpengemodtagere:

Ledige, der modtager dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lab § 2, nr. 1.

2) Jobparate kontanthjælps- eller integrationsydelsesmodtagere:

Personer, der modtager kontanthjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som er jobparate, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller som er omfattet af nr. 12 og 13, jf. lab § 2, stk. 2.

3) Aktivitetsparate kontanthjælps- eller integrationsydelsesmodtagere:

Personer, der modtager kontanthjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som er aktivitetsparate, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller som er omfattet af nr. 12 og 13, jf. lab § 2, stk. 3.

4) Revalidender:

Personer med begrænsninger i arbejdsevnen, som er omfattet af kapitel 6 i lov om aktiv socialpolitik, bortset fra personer, der er omfattet af nr. 5, jf. lab § 2, nr. 4.

5) Sygedagpengemodtagere:

Personer, der modtager dagpenge under sygdom efter lov om sygedagpenge, jf. lab § 2, nr. 5.

6) Før tidspensionister:

Personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, med varige begrænsninger i arbejdsevnen, der modtager før tidspension efter lov om social pension eller efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig før tidspension

m.v., og som ikke er i stand til at fastholde eller opnå beskæftigelse på nedsat tid på normale vilkår på arbejdsmarkedet, jf. lab § 2, nr. 6.

7) Fleksjobbere:

Personer med varige begrænsninger i arbejdsevnen, der ikke modtager førtidspension efter lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., og som ikke er i stand til at fastholde eller opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, jf. lab § 2, nr. 7.

8) Nyuddannede personer med handicap:

Personer med handicap, jf. lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., der har gennemført en uddannelse af mindst 18 måneders varighed, som kan berettige til optagelse i en arbejdsløshedskasse, og som ikke har opnået ansættelse efter op til 2 år efter uddannelsens afslutning, og som mangler erhvervs erfaring inden for det arbejdsområde, som uddannelsen kvalificerer til, jf. lab § 2, nr. 8.

9) Personer under 18 år, som har behov for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats:

Personer under 18 år, som har behov for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats, jf. lab § 2, nr. 9.

10) Selvforsørgende:

Personer, der ikke er i beskæftigelse, og som ikke opfylder betingelserne for at modtage offentlig hjælp til forsørgelse, herunder dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller SU efter lov om Statens Uddannelsesstøtte, samt personer der ikke kan få tilbud efter integrationsloven, jf. lab § 2, nr. 10.

11) Ressourceforløbsydelsesmodtagere:

Personer, der som led i et ressourceforløb efter kapitel 12 a modtager ressourceforløbsydelse efter kapitel 6 a i lov om aktiv socialpolitik, herunder personer, der ikke får udbetalt ressourceforløbsydelse under ressourceforløb på grund af fradrag for indtægter, jf. lab § 2, nr. 11.

12) Uddannelsesparate uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere:

Personer, der modtager uddannelseshjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som er uddannelsesparate, og som er under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, jf. lab § 2, nr. 12.

13) Aktivitetsparate uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere:

Personer, der modtager uddannelseshjælp eller integrationsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som er aktivitetsparate, og som er under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse, bortset fra integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, jf. lab § 2, nr. 13.

14) Ressourceforløbsydelsesmodtagere i jobafklaringsforløb:

Personer, der som led i et jobafklaringsforløb efter kapitel 12 b modtager ressourceforløbsydelse efter kapitel 6 b i lov om aktiv socialpolitik, herunder personer, der ikke får

udbetalt ressourceforløbsydelsen under jobafklaringsforløb på grund af fradrag for indtægter, jf. lab § 2, nr. 14.

15) Kontantydelsesmodtagere:

Midlertidig ordning for personer, der har opbrugt dagpenge- og midlertidig arbejdsmarkedsydelsesperioden, jf. lab kapitel 13 e.

Målgruppe- jf. anden lovgivning

Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, lov nr. 1127 af 11. oktober 2017 med efterfølgende ændringer

I oversigten gennemgås skematisk hovedparten af de nuværende beskæftigelsesordninger fastlagt i lovgivningen. I skemaet beskrives bl.a. de forskellige målgrupper, løn- og ansættelsesvilkår, medindflydelse/forhandling, merbeskæftigelseskrav m.v., som gælder i henhold til lovgivning og Rammeaftale om det sociale kapitel.

Løntilskudsjob

Hjemmel	<ul style="list-style-type: none"> - LBK om aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1342 af 21. november 2016 med senere ændringer. - BEK om aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1297 af 9. november 2016 med senere ændringer. - Vejledning om løntilskudsjob nr. 9065 af 1. februar 2017. - Rammeaftale om det sociale kapitel. 	
	Løntilskudsjob omfattet af Rammeaftalen om det sociale kapitel, kap. 5.	Løntilskudsjob, der ikke er omfattet af Rammeaftalen, kap. 5.
Målgruppe	<ul style="list-style-type: none"> → Dagpengemodtagere, nr. 1 → Jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 → Revalidender, nr. 4 og → Førtidspensionister, nr. 6 	<ul style="list-style-type: none"> → Aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 3 → Sygedagpengemodtagere, nr. 5 → Nyuddannede personer med handicap, nr. 8 → Selvforsørgende, nr. 10 → Ressourceforløbsydelsesmodtagere, nr. 11 → Uddannelsesparate og aktivitetsparate uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 og 13 → Ressourceforløbsydelsesmodtagere i jobafklaringsforløb, nr. 14 → Kontantydelsesmodtagere, nr. 15 → Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrations-loven, gruppe A.
Formål	<ul style="list-style-type: none"> → Dagpengemodtagere, nr. 1 → Jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 og → Revalidender, nr. 4: <p>For ovenstående grupper er formålet oplæring og genoptræning af faglige, sociale eller sproglige kompetencer.</p> <ul style="list-style-type: none"> → Førtidspensionister, nr. 6: <p>For ovenstående gruppe er formålet opnåelse eller fastholdelse af beskæftigelse.</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 3 → Sygedagpengemodtagere, nr. 5 → Selvforsørgende nr. 10, → Ressourceforløbsmodtagere, nr. 11 → Uddannelsesparate og aktivitetsparate uddannelseshjælps eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 og 13 og → Ressourceforløbsydelsesmodtagere i jobafklaringsforløb, nr. 14: <p>For ovenstående grupper er formålet oplæring og genoptræning af faglige, sociale eller sproglige kompetencer.</p> <ul style="list-style-type: none"> → For nyuddannede personer med handicap, nr. 8: er formålet indslusning på arbejdsmarkedet.

Løntilskudsjob

Løn- og ansættelsesvilkår

For:

- Dagpengemodtagere, nr. 1
- Jobparate og aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 og 3
- Sygedagpengemodtagere, nr. 5
- Nyuddannede personer med handicap, nr. 8
- Selvforsørgende, nr. 10
- Ressourceforløbsydelsesmodtagere, nr. 11
- Uddannelsesparate og aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 og 13
- Ressourceforløbsydelsesmodtagere i jobafklaringsforløb, nr. 14
- Kontantydelsesmodtagere, nr. 15
- Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, gruppe A

Gælder at arbejdsvilkårene skal være overenskomstmæssige, dog jf. nedenstående.

Lønnen kan højst udgøre 126,324 kr. pr. time (1. januar 2018) ekskl. feriepenge.

Dette gælder for hele den ovenstående gruppe. For dagpengemodtagere, nr. 1 skal lønnen efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag ligge på niveau med personens individuelle dagpenge.

For:

- Jobparate og aktivitetsparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 og 3
- Ressourceforløbsydelsesmodtagere, nr. 11
- Uddannelsesparate og aktivitetsparate uddannelses- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 og 13
- Ressourceforløbsydelsesmodtagere i jobafklaringsforløb, nr. 14
- Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, gruppe A

skal lønnen efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag ligge på niveau med personens samlede individuelle hjælp.

Arbejdstiden bliver fastsat i overensstemmelse med personens individuelle hjælp og timelønnen.

For selvforsørgende, nr. 10, i offentlige løntilskudsjob fastsættes arbejdstiden på grundlag af ydelsesniveauet for modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse. Dvs. at forsørgere er berettiget til 80 pct. af max. dagpenge, mens andre får 60 pct. af max. dagpenge.

For revalidender, nr. 4, skal lønnen som minimum svare til den mindste overenskomstmæssige på det aktuelle ansættelsestidspunkt eller for det tilsvarende arbejde gældende.

Løntilskudsjob

Løn- og ansættelsesvilkår	<p>For sygedagpengemodtagere, nr. 5, udgøre 126,324 kr. pr. time. Arbejdstiden fastsættes efter aftale mellem kommunen, arbejdsgiveren og personen.</p> <p>For førtidspensionister, nr. 6, er der ikke krav om, at løn- og ansættelsesvilkår er overenskomstmæssige. Løn og arbejdsvilkår, herunder arbejdstid, fastsættes ved aftale mellem arbejdsgiveren og personen i samarbejde med de faglige organisationer.</p> <p>For nyuddannede med handicap, nr. 8, skal løn og arbejdsvilkår være overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.</p> <p>Alle personer, der ansættes med løntilskud, er i øvrigt omfattet af den lovgivning, der gælder for lønmodtagere.</p>
Løntilskud	<p>Ja, der er løntilskud. Der er 5 forskellige satser.</p>
Krav for at blive ansat i løntilskudsjob	<p>Dagpengemodtagere, nr. 1, skal have været ledige i sammenlagt mere end 6 måneder.</p> <ul style="list-style-type: none"> → kontanthjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 og 3 → Selvforsørgende, nr. 10 samt → Uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 og 13 <p>skal have været ledige i en sammenhængende periode på mere end 6 måneder.</p> <p>Varighedskravet gælder ikke for:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Revalidender, nr.4 → Førtidspensionister, nr. 6 → Nyuddannede personer med handicap, nr. 8 og → Personer, der ikke har en almen eller erhvervsrettet uddannelse på gymnasialt niveau → Personer der er over 50 år eller → Personer der er enlig forsørger → Integrationsydelsesmodtagere, der er omfattet af integrationsloven, gruppe A.
Varighed	<p>Varigheden af løntilskudsjobbet er op til 1 år for:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Sygedagpengemodtagere, nr. 5 → Nyuddannede med handicap, nr. 8 og → Ressourceforløbsydelsesmodtagere, nr. 11 samt → Ressourceforløbsydelsesmodtagere i jobafklaringsforløb, nr. 14. → Integrationsydelsesmodtagere, der er omfattet af integrationsloven, gruppe A <p>Dog kun op til 6 måneder for:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 og 3 → Selvforsørgende, nr. 10 → Uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 og 13. <p>Dog kun op til 4 måneder for dagpengemodtagere, nr. 1</p> <p>Ud over 1 år for:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Revalidender, nr. 4, og → Førtidspensionister i løntilskudsjob, nr. 6. <p>Højest 13 uger for:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Kontantydelsesmodtagere, nr. 15.

Løntilskudsjob

<p>Merbeskæftigelseskrav</p>	<p>Ja, merbeskæftigelseskravet gælder.</p> <p>Ansættelse af personer med løntilskud skal medføre en nettoudvidelse af antallet af ansatte hos vedkommende arbejdsgiver for:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Dagpengemodtagere, nr. 1 → Kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 og 3 → Sygedagpengemodtagere, nr. 5 → Selvforsørgende, nr. 10 → Ressourceforløbsmodtagere, nr. 11 → Uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 og 13 → Ressourceforløbsydelsesmodtagere i jobafklaringsforløb, nr. 14 → Kontantydelsesmodtagere, nr. 15. → Integrationsydelsesmodtagere, der er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven, gruppe A <p>Betingelsen påses af arbejdsgiver og de ansatte i fællesskab.</p> <p>Det skal fremgå af arbejdsgiverens tilbud, om der er enighed mellem arbejdsgiver og de ansatte om, at betingelsen om merbeskæftigelse er opfyldt.</p> <p>For:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Revalidender, nr. 4 → Førtidspensionister, nr. 6 og → Nyuddannede med handicap, nr. 8 <p>skal ansættelse enten medføre en nettoudvidelse, eller stillingen skal være blevet ledig som følge af frivillig afgang, afgang pga. alder, frivillig reduktion af arbejdstiden eller afskedigelses pga. forseelse.</p>
<p>Rimelighedskrav</p>	<p>Ja, rimelighedskravet gælder.</p>
<p>Medindflydelse, jf. Rammeaftalen om det sociale kapitel</p>	<p>Der skal ske en generel og overordnet drøftelse i Hoved-MED med henblik på bl.a. at fastlægge retningslinjer for ledige og personer med nedsat arbejdsevne, jf. § 3.</p> <p>I drøftelsen af retningslinjer er fokus på regionens samlede indsats for ledige og personer med nedsat arbejdsevne.</p> <p>Der kan fastlægges retningslinjer på arbejdspladsen jf. § 4.</p>

Løntilskudsjob

	Løntilskudsjob omfattet af Rammeforføtalen om det sociale kapitel, kap. 5.	Løntilskudsjob, der ikke er omfattet af Rammeforføtalen, kap. 5.
Forhandling med TR/organisation, jf. Rammeforføtalen om det sociale kapitel, kap. 5	<p>Ja, Rammeforføtalen kap. 5 gælder for:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Dagpengemodtagere, nr. 1 → Jobparate kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 → Revalidender, nr. 4, og → Førtidspensionister, nr. 6 <p>Ved ansættelsen skal arbejdsgiveren og lokale repræsentanter for den forhandlingsberettigede organisation forhandle om:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Formålet med ansættelsen → Tilrettelæggelse af forløbet, herunder jobbeskrivelse og uddannelseselementer. → Et særligt introduktionsbehov, herunder en evt. mentorordning. → Opkvalificeringsbehov og/eller behov for opfølgning. → Antallet af ansatte med løntilskud. → Merbeskæftigelsesforudsætninger. 	<p>Nej, Rammeforføtalen kap. 5 gælder ikke for:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Aktivitetsparate kontanthjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 3 → Ledige sygedagpengemodtagere, nr. 5 → Nyuddannede personer med handicap, nr. 8 → Personer under 18 år, som har behov for en uddannelse- og beskæftigelsesfremmende indsats, nr. 9 → Selvforsørgende, nr. 10 → Ressourceforløbsmodtagere, nr. 11 → Uddannelsesparate uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 → Aktivitetsparate uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 13 → Ressourceforløbsmodtagere i jobafklaringsforløb, nr. 14 → Kontantydelsesmodtagere, nr. 15 → Integrationsydelsesmodtagere, der er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, gruppe A
	Løntilskudsjob omfattet af Rammeforføtalen om det sociale kapitel, kap. 5.	Løntilskudsjob, der ikke er omfattet af Rammeforføtalen, kap. 5.
Medbestemmelse ifølge lovgivningen	<p>Forud for ansættelse med løntilskud skal spørgsmålet om etableringen have været drøftet mellem virksomheden og tillidsrepræsentanten, jf. ovenfor.</p>	<p>Forud for ansættelse med løntilskud skal spørgsmålet om etableringen have været drøftet mellem arbejdsgiveren og en repræsentant for de ansatte.</p> <p>Det skal af arbejdsgiverens tilbud om at ansætte en person med løntilskud fremgå, at en repræsentant for de ansatte er blevet hørt om ansøg-</p>

Løntilskudsjob

		ningen, og om de ansatte er positive over for at medvirke til opfyldelse af formålet med ansættelsen, og om der er enighed om, at merbeskæftigelseskravet er opfyldt.
--	--	---

Typer af virksomhedspraktik

	Virksomhedspraktik	Nytteindsats
Hjemmel	<ul style="list-style-type: none"> - LBK om aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1342 af 21. november 2016 med senere ændringer. - BEK om aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1297 af 9. november 2016 med senere ændringer. - Rammaaftalen om det sociale kapitel. 	
Målgruppe	<ul style="list-style-type: none"> → Dagpengemodtagere, nr. 1 → Kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 og 3 → Revalidender, nr. 4 → Sygedagpengemodtagere nr. 5 → Førtidspensionister, nr. 6 → Personer, der skal visiteres til fleksjob, nr. 7 → Selvforsørgende, nr. 10 → Ressourceforløbsmodtagere, nr. 11 → Uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12 og 13 → Ressourceforløbsydelsesmodtagere i jobafklaringsforløb, nr. 14 → Kontantydelsesmodtagere, nr. 15 Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, gruppe A.	<ul style="list-style-type: none"> → Dagpengemodtagere, nr. 1 → Kontanthjælpsmodtagere, nr. 2 og 3 → Uddannelseshjælps- eller integrationsydelsesmodtagere nr. 12 og 13 → Kontantydelsesmodtagere, nr. 15. Integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, gruppe A, kan ikke komme i nyttejob.
Formål	Afdække eller optræne faglige, sproglige eller sociale kompetencer. Afklare beskæftigelsesmål.	Personen skal arbejde for sin ydelse. For dagpengemodtagere, nr. 1, kan nytteindsats alene gives som rådgivningsafprøvende tilbud.
Løn- og ansættelsesvilkår	Personer i virksomhedspraktik er ikke ansat, og der udbetales ikke løn. Den enkelte oppebærer hidtidig individuel hjælp. Personer i virksomhedspraktik og nytteindsats er ikke omfattet af de for lønmodtagere gældende regler fastsat i henhold til eller ved lov eller ved kollektiv overenskomst m.v., men er dog omfattet af arbejdsmiljølovgivning og lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet.	
Løntilskud	Der gives ikke tilskud til virksomhedspraktik.	

Typer af virksomhedspraktik

	Virksomhedspraktik	Nytteindsats
Varighed – op til	<ul style="list-style-type: none"> → Dagpengemodtagere, nr. 1: 4 uger – dog 8 uger for dimittender på dagpenge, der som min. har en kort videregående uddannelse og ikke har været i ordinær beskæftigelse. → Jobparate kontanthjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 2 og kontantydelsesmodtagere, nr. 15: 4 og 13 uger. → Aktivitetsparate kontanthjælps- eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 3 og revalidender, nr. 4: Fra 13 uger og op til 26 uger eller længere tid efter konkret individuel vurdering. → Ressourceforløbsydelsesmodtagere, nr. 11 og ressourceforløbsmodtagere i jobafklaringsforløb, jr. 14: 13 uger → Førtidspensionister, nr. 6 og fleksjobbere, nr. 7: 13 uger. → Uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 12: 4 eller 13 uger. → Aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere eller integrationsydelsesmodtagere, nr. 13: 13 uger. → Integrationsydelsesmodtager omfattet af integrationsprogrammet efter integrationsloven, gruppe A: → Op til 4 uger for jobparate udlændinge → Op til 13 uger for jobparate udlændinge, , hvis personen ikke har erhvervs erfaring, har langvarig ledighed eller i øvrigt har vanskeligt ved at opnå beskæftigelse med løntilskud. → Op til 13 uger for aktivitetsparate udlændinge. <ul style="list-style-type: none"> → Perioden kan forlænges op til 26 uger efter en konkret vurdering. → Hvis en udlænding herefter ud fra en konkret og individuel vurdering har særligt behov for en længere periode, kan perioden forlænges yderligere 	<p>Nytteindsats kan have en varighed på op til 13 uger.</p> <p>For kontantydelsesmodtagere, nr. 15, skal antallet af timer i nytteindsatsen udgøre op til 20 timer ugentligt.</p>

Typer af virksomhedspraktik

	Virksomhedspraktik	Nytteindsats
Varighed – op til	<ul style="list-style-type: none"> → Op til 13 uger for udlændinge, der har problemer ud over ledighed → Perioden kan forlænges op til 26 uger efter en konkret vurdering. → Hvis en udlænding herefter ud fra en konkret og individuel vurdering har særligt behov for en længere periode, kan perioden forlænges yderligere. 	
Merbeskæftigelseskrav	<p>Nej, merbeskæftigelseskravet gælder ikke.</p> <p>Under tilbuddet kan personen varetage arbejdsfunktioner, der ellers ville blive udført som almindeligt lønnet arbejde.</p>	<p>Nej, merbeskæftigelseskravet gælder ikke.</p> <p>For nytteindsats gælder, at indholdet i opgaverne skal ligge ud over det normerede niveau for opgaveløsningen hos de pågældende offentlige arbejdsgivere.</p> <p>Nytteindsats kan ud over de opgaver, der efter gældende regler udføres af regionen, bestå af servicearbejde for borgere under bestemte betingelser.</p>
Rimelighedskrav	Ja, rimelighedskravet gælder.	Ja, rimelighedskravet gælder. Det regionale arbejdsmarkedsråd kan dispensere fra rimelighedskravet.
Medindflydelse, jf. Rammeaftalen om det sociale kapitel	<p>Der skal ske en generel og overordnet drøftelse i Hoved-MED med henblik på bl.a. at fastlægge retningslinjer for ledige og personer med nedsat arbejdsevne, jf. § 3. I drøftelsen af retningslinjer er fokus på regionens samlede indsats for ledige og personer med nedsat arbejdsevne</p> <p>Der kan fastlægges retningslinjer på arbejdspladsen jf. § 4.</p>	
Forhandling med TR/ organisation, jf. Rammeaftalen om det sociale kapitel, kap. 6	Ja, rammeaftalen, kap. 6 gælder for disse målgrupper. Forud for etablering af virksomhedspraktik i mere end 13 uger skal arbejdsgiveren og (lokale) repræsentanter for den forhandlingsberettigede organisation have drøftet, hvorledes tilbuddet tilrettelægges.	

Typer af virksomhedspraktik

	Virksomhedspraktik	Nytteindsats
Medbestemmelse ifølge lovgivningen	<p>Forud for etablering af virksomhedspraktik i mere end 13 uger skal spørgsmålet om etableringen have været drøftet mellem virksomheden og repræsentanter for virksomhedens ansatte⁸.</p> <p>Det skal fremgå af virksomhedens tilbud om etableringen, at medarbejderrepræsentanten er blevet hørt om ansøgningen. Forud for etableringen skal der foreligge skriftlig erklæring fra arbejdsgiveren og medarbejderrepræsentanten om, hvorvidt betingelserne om drøftelse samt høring om ansøgningen er opfyldt.</p>	<p>Forud for etablering af virksomhedspraktik i form af nytteindsats skal etableringen have været drøftet mellem virksomheden og tillidsrepræsentanten.</p> <p>Forud for etableringen skal der foreligge skriftlig erklæring fra arbejdsgiveren og tillidsrepræsentanten om, hvorvidt betingelserne om drøftelse samt høring om ansøgningen er opfyldt.</p>

⁸ Repræsentanter for de ansatte forstås som tillidsrepræsentanten. Med tillidsrepræsentanten menes den tillidsrepræsentant, som er valgt inden for det overenskomstområde, hvor der skal ansættes en medarbejder i løntilskudsjob. Er der ikke valgt en tillidsrepræsentant inden for overenskomstområdet, kontaktes den relevante fællestillidsrepræsentant eller en medarbejder inden for overenskomstområdet på den pågældende arbejdsplads.

<h2 style="margin: 0;">Fleksjob efter 1. juni 2015</h2>	
Hjemmel	<ul style="list-style-type: none"> - Rammeaftalen om det sociale kapitel, kapitel 4a. - LBK om aktiv beskæftigelsesindsats nr. 1342 af 21. november 2016 med senere ændringer. - BEK om fleksjob nr. 183 af 23. februar 2017. - Vejledning om fleksjob m.v. nr. 9345 af 7. april 2017
Målgruppe	Fleksjob, nr. 7.
Formål	Fastholde eller opnå beskæftigelse for personer med varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen, der ikke modtager førtidspension.
Løn- og ansættelsesvilkår	<p>Arbejdsgiveren betaler løn til den ansatte i fleksjob, for det arbejde der bliver udført. Lønnen suppleres med et fleksløntilskud, der reguleres på baggrund af lønindtægten og udbetales af kommunen til den ansatte.</p> <p>Forhandlingsfællesskabet og RLTN har ved OK-15 indgået en aftale vedrørende løn og ansættelsesvilkår i fleksjob, se kap. 4a i Rammeaftalen om det sociale kapitel, der er gældende fra den 1. juni 2015.</p> <p>Twister om anvendelse af overenskomsterne m.v. og om løn og arbejdsvilkår afgøres ved fagretlig behandling og endeligt ved arbejdsretten. Alle fleksjobansatte er omfattet af funktionærloven.</p>
Løntilskud	<p>Ja, kommunen udbetaler fleksløntilskud til personer i fleksjob.</p> <p>Tilskuddet kan højst udgøre et beløb, der svarer til 98% af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede (max. dagpenge er pr. 1. januar 2018 henholdsvis 8860 kr./573 kr. pr. dag).</p>
Varighed	Fleksjobansættelsen er som udgangspunkt varig.
Merbeskæftigelseskrav	Nej, merbeskæftigelseskravet gælder ikke.
Rimelighedskrav	Nej, rimelighedskravet gælder ikke.
Medbestemmelse, jf. Rammeaftalen om det sociale kapitel	<p>Der skal ske en generel og overordnet drøftelse i Hoved-MED med henblik på bl.a. at fastlægge retningslinjer for ledige og personer med nedsat arbejdsevne, jf. § 3.</p> <p>I drøftelsen af retningslinjer er fokus på regionens samlede indsats for ledige og personer med nedsat arbejdsevne.</p> <p>Der kan fastlægges retningslinjer på arbejdspladsen, jf. § 4.</p>
Omfattet af Rammen om det sociale kapitel udover §§ 3 og 4	Ja omfattes af kap. 4a i Rammeaftalen.

Fleksjob efter 1. juni 2015	
Medbestemmelse ifølge lovgivning	Nej, der er ingen medbestemmelse ifølge lovgivningen.

Bilag 2 Protokollat om tiltrædelse af kapitel 4a i Rammeaftalen om det sociale kapitel for fleksjobansatte ansat i den 1. januar 2013 til og med 31. maj 2015

1. Parterne er enige om, at arbejdsgiveren og den (lokale) repræsentant for den forhandlingsberettigede organisation kan aftale, at den fleksjobansatte er omfattet af løn- og ansættelsesvilkår i kapitel 4a i Rammeaftalen om det sociale kapitel.
2. Protokollatet træder i kraft 1. juni 2015.
3. Protokollatet kan opsiges til ophør med 3 måneders varsel til en 31. marts dog tidligst til den 31. marts 2018. Opsigelse skal ske skriftligt.

København, den 27. februar 2017

For REGIONERNES LØNNINGS- OG TAKSTNÆVN:
Signe Friberg Nielsen
/ Ole Lund Jensen

For FORHANDLINGSFÆLLESSKABET:
Anders B. Christensen
/ Helle Basse